

HALO T

3

Štvrťročník Technickej univerzity v Košiciach
The Quarterly Magazine of the Technical University of Košice

2021/2022

Obsah

HALÓ TU, číslo 3, ročník 30

Vydáva Rektorát Technickej univerzity v Košiciach,
Letná 9, 042 00 Košice.

Marec 2022. 36 strán.

Najbližšia uzávierka: 30. 4. 2022

Kontakt: halo@tuke.sk

ISSN 2585-979X

Tlač: VIENALA, s. r. o.

Náklad: 500 ks

Papier: Garda Recycled Print 115 g/m²

Obálka: Garda Recycled Print 200 g/m²

Písma: Camber [Emtype Foundry]

Normatica / Normatica Display [CarnokyType]

—

Redakcia:

Dr. h. c. prof. h. c. prof. Ing. Stanislav Kmeť, DrSc.
šéfredaktor,

rektor Technickej univerzity v Košiciach

Dr. h. c. prof. Ing. Anton Čižmár, CSc.

prof. Ing. Ivo Petráš, DrSc.

prof. Ing. Ervín Lumnitzer, PhD.

prof. Ing. Radovan Hudák, PhD.

prof. Ing. Jaroslav Porubän, PhD.

Ing. Marcel Behún, PhD.

Ing. Adriana Tóthová

Ing. arch. Eva Adamčíková

Mgr. art. Eva Jenčuráková

redakčná úprava, sadzba, dizajn

Ing. Róbert Klik

foto titulka

Mgr. Andrea Fedorová

anglický preklad

—

Redakcia si vyhradzuje právo
na krátenie príspevkov. Nepredajné.

- 04** Krátke správy
- 06** Aktivity UVP TECHNICOM
Activities of USP TECHNICOM
- 08** Hlavná téma – Knižnica súčasnosti presahuje knihy a čítanie
Main Topic – The Library Today Extends beyond Books and Reading
- 16** Životné jubileum:
Dr. h. c. prof. Ing. Karol Vasilko, DrSc.
*Life Anniversary:
Dr. h. c. prof. Ing. Karol Vasilko, DrSc.*
- 19** Rady profesorov TUKE sa opäť rozrástli
Number of TUKE Professors Has Grown Again
- 20** Slovenský deň na Expo Dubaj 2020
Slovak Day at the World Expo Dubai 2020
- 22** Projekt MicroHUB pomáha mikropodnikom
MicroHUB Project Helps Micro-enterprises
- 23** Poskytujeme kvalitný e-learning!
Let's Provide Quality e-Learning!
- 24** Študenti dostávajú príležitosť spolupracovať alianciu európskych univerzít Ulyseus
Students are Given the Opportunity to Co-create the Alliance of European Universities Ulyseus
- 26** Virtuálna mobilita a virtuálna výmena
Virtual Mobility and Virtual Exchange
- 27** Spolupráca s Taiwanom
Cooperation with Taiwan
- 28** Je mi ťažko na duši, kam mám ísť?
Where Should I Go when I Have Sorrow in my Soul?
- 29** Školenie programu „Tréneri v škole“ na TUKE
Training of the “Coaches at School” Programme at TUKE
- 30** Folkloristi na TUKE
Folklorists at TUKE
- 32** News in Brief
- 34** Piataci, budúci inžinieri!
Final Year Students, Future Engineers!

Udelenie grantu pre mladých vedeckých pracovníkov TUKE

Na základe výzvy rektora TUKE na predkladanie žiadostí o udelenie výskumného grantu pre mladých vedeckých pracovníkov a denných doktorandov na TUKE do 30 rokov na rok 2022 bolo na ÚVVaDŠ doručených 28 žiadostí o grant. Komisia pre vedu a výskum na TUKE zodpovedne posúdila všetky žiadosti a vybrala nasledujúcich **7 projektov**, ktoré budú financované v období riešenia od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022:

1. Vysokoentropické zliatiny na uskladnenie vodíka, zodpovedná riešiteľka: Ing. Dagmara Varcholová, FMMR TUKE;
2. UAV Carbon Cub – lietajúca platforma pre výskum a vývoj inteligentnej avioniky, zodpovedný riešiteľ: Ing. Šimon Karaffa, LF TUKE;
3. Výskum a implementácia nízkotlakového vodíkového uskladňovacieho systému do trojstopového vozidla, zodpovedný riešiteľ: Ing. Lukáš Tóth, SJF TUKE;
4. Redox vlastnosti kovových nanoobjektov a vplyv ich veľkosti na ich elektrochemickú odozvu v simulovaných biomedicínskych prostrediach, zodpovedný riešiteľ: Ing. Peter Slovenský, PhD., FMMR TUKE;
5. Fyzikálne zdôvodnenie tvorby prvkov parazitickej architektúry „Čo ak by sa architektúra bola schopná navrhovať, rásť a vyvíjať sama?“, zodpovedný riešiteľ: Ing. Tomáš Baroš, SvF TUKE;
6. Vývoj biodegradovateľných zinkových zliatin pre biomedicínske aplikácie, zodpovedná riešiteľka: Ing. Wanda Miženková, SJF TUKE;
7. AAIE – Akcelerácia umelej inteligencie na hrane siete, zodpovedný riešiteľ: Ing. Alexander Brecko, FEI TUKE.

Autor:
ÚVVaDŠ TUKE

Ilustrácia: „Svet literatúry“
Autor: Dagmar Vendráková, 3. ročník Ateliér nových médií
Katedra výtvarných umení a intermédií
Fakulta umení TUKE

Technická univerzita v Košiciach je lídrom v podávaní patentov!

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky zverejnil štatistiky, z ktorých vyplýva, že univerzity v súčasnosti generujú až tretinu slovenských patentov. Z 221 patentových prihlášok podaných v roku 2020 pochádza tretina práve z univerzitného prostredia.

Lídrom v podávaní patentových prihlášok medzi univerzitami sa stala za posledné tri roky Technická univerzita v Košiciach, ktorej bolo od roku 2019 udelených až 54 patentov.

Ďakujeme všetkým kolegom, ktorí k tomuto výsledku prispeli.

Viac o téme v aktualitách Úradu priemyselného vlastníctva SR. Podrobnejšie informácie o právach priemyselného vlastníctva TUKE nájdete v sekcii Duševné vlastníctvo UVP TECHNICOM: www.uvptechnicom.sk/sk/sluzby/dusevne-vlastnictvo/.

Autor:
Ing. Pavol Kaleja, PhD.

Bibliobox pred knižnicou prežíva renesanciu

Plechový kontajner oblepený farebnými nápismi už niekoľko rokov víta pri vstupe návštevníkov knižnice. Návratový box, hovorovo bibliobox, je úložné zariadenie, ktoré slúži na vrátenie vypožičaných kníh v čase, kedy je knižnica zavretá. „Využitie biblioboxu sa kvôli kovidu veľmi zvýšilo,“ hovorí Ing. Ondrej Látka, PhD., riaditeľ knižnice. „Napriek tomu, že sa doň vojde vyše 50 kníh a kolegyne ho viackrát do týždňa vyprázdňia, sme ho nedávno pre množstvo kníh takmer neotvorili.“ Podobné boxy sú dnes už súčasťou azda každej slovenskej knižnice. Využiť ho môžete nielen na vrátenie výpožičiek, ale aj na venovanie nepotrebných kníh a skript knižnici.

Autor:
Mgr. Matej Hudáček

Dekanka z TUKE nominovaná na cenu Slovenka roka 2022

Doc. Ing. Iveta Vasková, PhD., je jedinou ženou v pozícii dekanke na TUKE, pod ktorej vedením sa fakulta navyše rozvíja a napreduje. Medzi jej hlavné hodnoty patria odbornosť, prístup na prax a partnerský prístup k zamestnancom aj študentom.

Dekanka FMMR TUKE bola odbornou komisiou nominovaná medzi laureátky prestížnej ankety Slovenka roka 2022 v kategórii Vzdelávanie. Tento rok už po štrnástykrát udelia tento titul výnimčným slovenským ženám na základe hlasovania, ktoré prebieha na stránke: www.slovenkaroka.sk/hlasovanie/.

Ocenenie Slovenka roka v jednotlivých kategóriách bude vyhlásené 3. 6. 2022 v priamom prenose RTVS na Jednotke. Držíme palce!

Autor:
FMMR TUKE

Udelenie Ceny sv. Gorazda študentovi TUKE

Študentovi Technickej univerzity v Košiciach Samuelovi Andrejčíkovi bola udelená Cena sv. Gorazda, ktorú udeľuje minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva.

Nominácia bola zdôvodnená tým, že Ing. Samuel Andrejčík, študent tretieho stupňa vzdelávania na Fakulte elektrotechniky a informatiky TUKE, reprezentoval Slovensko na paralympijských hrách v Tokiu v roku 2021 v boccii v kategórii BC4. Samuel Andrejčík získal na paralympijských hrách v Tokiu dve zlaté medaily v kategórii jednotlivci BC4 a v kategórii páry BC4. Celkovo je držiteľom štyroch paralympijských medailí vrátane troch zlatých a jednej striebornej (Tokio 2020 – 2 zlaté medaily, Rio 2016 – 1 zlatá a 1 strieborná medaila).

Autor:
Ing. Daniela Tomášová

Vesmír Technickej univerzity v Košiciach čaká na objavenie

Technická univerzita v Košiciach už druhým rokom búra stereotypnú komunikáciu s mladými ľuďmi a otvára sa im moderne, hravo, tentokrát v atraktívnej vesmírnej metafore. Najnovšia výzva **Objav TUKE vesmír** je akousi variáciou a voľným pokračovaním vlaňajšej kampane **Objav TUKE za minútu**, ktorá dosiahla viac než 1 200 000 vzhliadnutí, zásahov či reakcií. V roku 2021 sa univerzita po prvýkrát rozhodla uchopiť svoju komunikáciu s verejnosťou a záujemcami o štúdium inovatívne a celú ju prispôbiť obsahom, formou i jazykom čo najviac svojej cieľovej skupine. Zámerom aktuálnej kampane je opäť osloviť mladých ľudí zvažujúcich štúdium na vysokej škole ich vlastným jazykom a interaktívnou formou – prostredníctvom domény www.objavTUKE.sk – im predstaviť možnosti štúdia na Technickej univerzite v Košiciach. Okrem relevantných informácií o štúdiu na univerzite doména ponúka aj prehľad dôležitých informácií o meste Košice či súťaž o hodnotné vecné ceny. Kampaň aj tento rok pripravila komunikačná a marketingová agentúra Progress Promotion Košice.

Autor:
redakcia HALÓ TU

Štrnáste kolo jednej z najstarších súťaží startupov na Slovensku – Máš nápad? má svojich víťazov

Dňa 17. 12. 2021 sa konalo po druhýkrát online už 14. kolo jednej z najstarších súťaží startupov na Slovensku – „**Máš nápad?**“, ktorú vyhlasuje od roku 2014 dvakrát ročne rektor TUKE prostredníctvom Univerziténeho vedeckého parku TECHNICOM. Startupy súťažili o pobyt v Startup centre, v rámci ktorého absolujú 6-mesačný intenzívny akceleračný program zameraný na podporu rozvoja ich inovatívnych projektov. Do finále 14. kola súťaže postúpilo 16 inovatívnych projektov. Porota do predinkubačného pobytu a pobytu v Inkubátore vybrala 11 projektov:

Mobil (NB) – startup sa zaoberá problematikou originálneho prístupu k efektívnemu spracovaniu pokladničných bločkov – ich náhradu prostredníctvom elektronického spracovania;
Truide – startup sa zameriava na riešenie procesu vyhľadávania neznámych lokalít a regionálnych špecifik v oblasti cestovného ruchu;
ELLA Slovakia – cieľom startupu je vytvorenie inovatívneho systému zameraného na neformálne vzdelávanie mládeže, riešenie rôznych spoločenských tém a organizovanie mládežníckych medzinárodných výmen;
Kuchyňačik – orientuje sa na problematiku moderného a atraktívneho

vzdelávania detí zameraného na osvojenie si správnych stravovacích návykov;
Mobilná podlaha – cieľom je vývoj mobilnej podlahy, ktorá umožní produkovať elektrickú energiu na báze využitia pohybu ľudí v miestach s ich vysokou koncentráciou;
Dobíjanie elektromobilu – startup sa zaoberá vývojom riešenia, ktoré umožní dobíjať elektromobil solárnym panelom, ktorý sa otáča za slnkom;
História 3D – startup sa zameriava na inovatívne riešenie realizácie 3D modelov historických pamiatok na báze LIDAR dát a fotogrametrie;
eBusiness Cards – cieľom je náhrada klasických biznis vizitiek elektronickým systémom;
TrainBuddy – riešenie je zamerané na vytváranie komunity záujemcov o športové aktivity;
Les i more – startup sa zameriava na efektívne riešenie problému využitia textilného odpadu pre jeho inšpiratívne spracovanie ako materiál pre inovatívne produkty.

Odborná komisia navrhla priamy postup do Inkubátora vzhľadom na stupeň rozvoja projektu start-upu: **APONI holographics** – startup prináša holografické riešenia na mieru pre širokú paletu

zákazníkov s cieľom produkcie vlastných zariadení holografických projektorov.

O postupujúcich startupoch rozhodla odborná komisia pod vedením jej predsedu, prorektora TUKE – A. Čižmára. Členmi komisie boli zástupcovia súkromnej a verejnej sféry: zástupcovia TUKE – M. Chovanec, V. Fedák, F. Jakab, P. Čižmár, A. Lavrin, T. Pavlík, CVTI SR – L. Kolesár, Ľ. Biňas, Vision Ventures – T. Bel, AT&T – G. Galgocí, M. Varga – Deutsche Telekom IT Solutions Slovakia a P. Breyl – inovačný expert.

Startup centrum UVP TECHNICOM

vzniklo v roku 2014 a je jedným z kľúčových komponentov ekosystému akcelerácie podnikania na TUKE. Jeho cieľom je poskytnúť motivačné inkubačné prostredie pre vznik malých a stredných „Hi-Tech“ firiem („Start-up a Spin-off“ firiem). UVP TECHNICOM získal dobré meno organizáciou aktivít na identifikáciu a podporu inovatívnych riešení a stal sa významným elementom inovačného potenciálu regiónu. Vyhľadávanie nových startupov je realizované prostredníctvom súťaže „**Máš nápad?**“, ktorá je organizovaná každých 6 mesiacov. Od roku 2014 sa do súťaže zapojilo približne 200 projektov a takmer 80 startupov získalo možnosť absolvovať 6-mesačný predinkubačný pobyt. Viac informácií na www.startupcentrum.sk.

Štrnáste kolo súťaže bolo organizované v úzkej spolupráci s „innovlab“.

Summary:

On December 17, 2021, the 14th round of the start-up competition “DO YOU HAVE ANY IDEA?” took place in Slovakia. The jury selected eleven projects for the pre-incubation stay and the incubator stay: Mobil (NB), Truide, ELLA Slovakia, Kitchenette, Mobile floor, Electric car charging, 3D history, eBusiness Cards, TrainBuddy, Forest and sea, APONI holographics.

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky podporilo startupy z UVP TECHNICOM

V dňoch 25. – 27. 1. 2022 bol v priestoroch UVP TECHNICOM hybridnou formou organizovaný prípravný BootCamp pre 21 vybraných startupov (séria workshopov zameraných na prezentačné a komunikačné zručnosti, základy marketingu a individuálnych konzultácií s koučom). Cieľom bolo pripraviť startupy na súťažné prezentácie pred odbornou komisiou, ktoré sa uskutočnili 28. 1. 2022 po ukončení BootCampu. Startupy sa uchádzali o účasť v **Intenzívnom akceleračnom programe (IAP)**. Odborná komisia vybrala 11 z 20 zúčastnených startupov (právnych subjektov): Truide, História 3D, ELLA Slovakia, eBusiness Cards, Wellneso, SmartCityGroup, storePredictor, 21Games OZ, APONI holographics, Nordics a HRISS.

V rámci účasti v IAP absolvujú vybrané startupy sériu 22 workshopov a biznis fór zameraných na podporu ich rozvoja, získajú individuálne 6-hodinové poradenstvo kouča, ale aj marketingovú podporu, ktorú im poskytnú marketingoví špecialisti, ktorá bude zameraná na budovanie značky startupov, ich prezentáciu v médiách, vytvorenie prezentačnej videovizity, prezentačného plagátu a pod. Na konci pobytu v IAP budú vyhodnotené startupy, ktoré dosiahnu počas pobytu najvýraznejší rozvoj, a majú tak možnosť získať hodnotné ceny.

Workshopy budú organizované v hybridnom móde vo februári a marci 2022 od 14.00 h do 16.00 h a budú obsahovo zamerané na rozvoj kompetencií v oblasti prípravy individuálnych biznis plánov startupov, vývoja produktu, ochrany duševného vlastníctva, analýzy možnosti uplatnenia sa produktu na trhu, marketingu produktu a jeho uvedenia na trh, komunikácie so zákazníkom, rozvoja firmy a efektívneho osobného rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov. **Workshopy budú dostupné online aj pre zamestnancov a študentov TUKE.** Je však potrebná samostatná registrácia na každý workshop prostredníctvom portálu UVP TECHNICOM www.uvptechnicom.sk.

Bootcamp startupov, ako aj samotný intenzívny akceleračný program, sú organizované v rámci projektu „Rozvoj ekosystému inteligentných inovácií v regióne východného Slovenska na báze pilotnej realizácie intenzívneho programu akcelerácie podnikania“, ktorý je finančne podporený dotáciou zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v rámci výzvy SRIN č. 6/2021 vyhlásenej MIRRI SR.

Summary:

The Ministry of Investment, Regional Development and Informatization of the Slovak Republic supported 11 start-ups from UVP TECHNICOM.

Príležitosť pre SME z regiónu východného Slovenska

Dňa 11. 1. 2022 bol organizovaný prvý slovenský informačný deň k aktuálnej grantovej výzve projektu Boosting Widening Digital Innovation Hubs – BOWI. Národným koordinátorom je digitálny inovačný hub DIH TECHNICOM, ktorý organizačne zabezpečuje podporu schémy kaskádových projektov a bude sprevádzať záujemcov o zapojenie sa do výzvy celým procesom žiadosti. Informačný deň sa zúčastnilo viac ako 30 záujemcov o zapojenie sa do projektu.

V rámci projektu môžu malé a stredné podniky z regiónu východného Slovenska získať 60 000 € na realizáciu ich technologických experimentov (formát tzv. kaskádových projektov). Informačný deň bol realizovaný ako online webinár a bol zameraný na prezentáciu informácií o možnostiach zapojenia sa do výzvy, ako aj na program podpory záujemcov o túto výzvu.

Projekt podporí experimenty, ktoré používajú moderné technológie ako kybernetické a vnorené systémy (CPS), internet vecí (IoT), robotické aplikácie vo výrobe, aditívne výrobné technológie a metódy umelej inteligencie.

DIH TECHNICOM poskytne potrebné poradenstvo a konzultácie nielen počas prípravy žiadosti o podporu, ale predovšetkým počas samotnej realizačnej fázy, vrátane mentorskej a expertnej podpory. Viac informácií nájdete na: www.dihtechnicom.tuke.sk/bowi.

Summary:

On January 1, 2022, the first Slovak information day on the current grant call for the Boosting Widening Digital Innovation Hubs – BOWI project was organised in the form of an online webinar. The webinar focused on the presentation of information about the possibilities of participating in the call, as well as the programme of support for those interested in this call.

Knižnica súčasnosti presahuje knihy a čítanie

Autori:

Mgr. art. Andrea Kováčová

Mgr. Matej Hudáček

Ing. Ondrej Látka, PhD.

Mesiac marec je už tradične spájaný so zvyšovaním povedomia o knihách a o potrebe čítania. Literatúra rozvíja nielen náš intelekt, ale aj kreativitu. Aktuálna doba nám ukázala, aké kľúčové je vedieť správne vyhľadávať informácie a následne byť schopný ich obsah kriticky zhodnotiť a podľa potreby použiť. Medzi zaručene dôveryhodné zdroje informácií patria univerzitné knižnice. V článku sme vyspovedali riaditeľa Univerzitetnej knižnice TUKE Ing. Ondreja Látku, PhD., ktorý nám priblížil fungovanie a víziu knižnice, ale aj vlastný pohľad na nevyhnutnosť uvedomelého čítania.

V Univerzitetnej knižnici TUKE nájdeme mnoho overených a kvalitných informácií, či už digitálnych, alebo v tlačenej forme

Na úvod vyvstáva otázka, prečo čítanie ako také nie je hlavne pre mladých ľudí dobrovoľnou voľbou. U študentov patrí čítanie medzi nepopulárne činnosti, najmä pokiaľ ide o beletriu, predovšetkým kvôli množstvu povinnej a odbornej literatúry potrebnej k štúdiu. Pravidelné čítanie má ale pre ľudský organizmus mnoho výhod. **Zlepšuje pamäť, kreativitu, schopnosť koncentrácie a porozumenia. Dokonca pomáha pri nespavosti.** Okrem spomenutého preukázateľne **znižuje stres a rozvíja analytické myslenie.**

Práve schopnosť analyticky zhodnotiť prijímané informácie sa ukázala v poslednom čase ako kritická. Vedieť vyhodnotiť správnosť a kredibilitu čítaného textu je v dnešnej názorom presýtenej dobe náročné. Čítanie nielen odbornej literatúry, ale aj beletrie, trénuje a rozvíja našu schopnosť vnímať súvislosti a vyhodnocovať, čo je pravdivé, a čo zavádza. Súčasným trendom je krátiť si čas kontrolovaním sociálnych médií a konzumovaním „instantného

mediálneho obsahu“. Čítať či už papierovú, alebo elektronickú knihu je rozhodnutie, ktoré je potrebné vykonať vedome. Mnoho ľudí neuvažuje o čítaní ako o možnosti krátenia si dlhej chvíle. Jednou z možných príčin je, že nenašli literatúru, ktorá by ich bavila a bola pre nich zaujímavá.

Čítanie môže mať okrem edukačnej aj oddychovú funkciu. Vhodné je striedanie ťažkého a ľahkého čítania. Príbehové knihy, pri ktorých je prvoradý dej, a až potom obsah, nevyžadujú plnú koncentráciu či hlboké zamýšľanie sa. Práve z tohto dôvodu sú vhodnou alternatívou, ako tráviť voľný čas. Stále z nich však čerpáme skryté výhody, ktoré podnecujú kreativitu a komplexné chápanie textu.

Digitálne čítanie prebralo vedúcu pozíciu formy prijímaného textu. Je to pre jeho ľahkú dostupnosť a presúvanie obsahu primárne do digitálnych médií. Vďaka technológiám máme ľahší prístup k informáciám a narastá tak množstvo textu, ktoré

čítame. Nepriaznivým sprievodným javom je rozptýlenie pozornosti na zariadeniach s obrazovkou. Často sa stáva, že text nečítame, ale len „skenujeme“ očami. Tento spôsob síce šetrí čas, ale degraduje celistvosť informácie pretrhnutím analógií. Aj keď si myslíme, že sme z textu takýmto pseudočítaním vyabstrahovali jeho podstatu, v skutočnosti sme iba vypichli body z kontextu. Práve nesprávna interpretácia kontextu vedie k dezinformácii. Sprievodné reklamy či bannery vedú k narušeniu kontinuálnej pozornosti, často „stratíme nít“ a musíme čítať text odznova. Horšou alternatívou je, že úplne stratíme záujem o čítaný text a uspokojíme sa iba s neúplnou informáciou.

Toto všetko ale nerobí digitálny obsah zavrhnutiahodným. Práve naopak. **Digitálne čítanie nám predostiera širokú škálu výhod.** Potrebne je ale naučiť sa vnímať a kriticky čítať a neobmedzovať sa na získavanie informácií výlučne z digitálneho zdroja.

Relaxačná zóna umiestnená na stupňovitom auditóriu ponúka priestor na oddych aj neformálne študijné prostredie

Univerzitná knižnica TUKE

V **Univerzitetnej knižnici TUKE** nájdeme mnoho overených a kvalitných informácií, či už digitálnych, alebo v tlačenej forme. Sídlo knižnice je od roku 2010 v **novej budove v areáli univerzitého kampusu**. Exteriér a rovnako aj interiér knižnice pôsobia moderným, zároveň však nadčasovým dojmom. Za svoju architektonickú podobu vďačí knižnica doc. Ing. arch. Jurajovi Kobanovi, PhD., ktorý pôsobí ako docent na Fakulte umení Technickej univerzity v Košiciach, Akad. arch. Ing. Karolovi Gregorovi a Ing. arch. Štefanovi Pacákovi. Knižnica sa rozprestiera na ploche s rozlohou 6676 m². Priestorovo a logicky je členená na severné – knižné krídlo a južné krídlo, ktoré je určené novým médiám.

Klasická a internetová študovňa, nedávno doplnená o priestor na prácu s laptopmi, zasahuje na tri podlažia. **Vizuálnou dominantou knižnice je nepochybne relaxačná zóna**, ktorá je umiestnená na stupňovitom auditóriu. Doplnená je o mäkké, pohodlné sedacie vaky, ktoré vytvárajú priestor na oddych. Využiť sa však dá aj ako neformálne študijné prostredie.

Budove sa tak podarilo naplniť koncepčné ciele spočívajúce v spájaní študentov s knihami, digitálnymi médiami či umením. Stala sa akýmsi komunitným centrom, ktoré navštevujú študenti, ale aj pedagogickí pracovníci. Spája v sebe útulné prostredie na oddych

s inšpiračným prostredím na sústredenú akademickú prácu a štúdium.

Univerzitná knižnica Technickej univerzity v Košiciach disponuje širokým portfóliom služieb. **Okrem tradičných knižničných služieb, ako sú študovňa a možnosť vypožičať si literatúru, ponúka aj reprografické a tlačiarenské služby.** Knižnica zabezpečuje pre celú TUKE aj evidenciu publikačnej činnosti vedeckých pracovníkov a doktorandov. Zvlášť významnú úlohu a nenahraditeľnú pomoc poskytuje študentom pri evidencii záverečných prác. Rýchla a pohotová možnosť tlače a väzby záverečnej práce už zachránila nejedného študenta – oneskorencia. Knižnica je miestom,

kde sa návštevníci stretávajú, študujú, pracujú na zadaniach, ale aj trávia oddychový čas v kolektíve. **Študenti a pedagógovia v bistre Libresso môžu pri káve stráviť pracovné prestávky a nabráť nové sily na nadchádzajúce prednášky či cvičenia.** Ako sme už spomínali, jednou zo súčastí univerzitetnej knižnice je obľúbená oddychová zóna. Terasovitý priestor s mäkkými Tuli vakmi je presne to, čo študent po celom dni prednášok potrebuje.

Aj keď sa nám knižnice tradične asociujú s tlačnými publikáciami, digitalizácia neobišla ani túto sféru. Univerzitné knižnice úspešne držia krok s reakciou na výzvy, ktoré prináša digitálny priestor.

Univerzitná knižnica TUKE nie je výnimkou. Medzi služby, ktoré poskytuje, zaradila aj sekciu **Digitálnej knižnice**. Študenti a zamestnanci TUKE môžu vyhľadávať odborné publikácie alebo články v zahraničných licencovaných databázach. V nich je možné komfortne vyhľadať texty z medzinárodných vedeckých časopisov a zborníkov renomovaných vydavateľstiev. Nepochybne vítanou novinkou, ktorou univerzitná knižnica vychádza v ústrety počas pandémie svojim čitateľom, je **možnosť požiadať o zdigitalizovanie konkrétneho diela z katalógu**.

Okrem vyššie uvedených služieb Univerzitná knižnica TUKE usporadúva

akademické, ale aj mimoakademické aktivity a poskytuje priestory pre rôzne podujatia. Umožňujú to rozsiahle miestnosti zasadačiek a posluchární v spojení so širokou paletou ponúkaných služieb. Jedno z posledných prezenčných podujatí, bola prezentácia s názvom „Živé IT projekty“.

Ako vieme, v poslednom období bolo možné stretávať sa na akciách a prednáškach iba vo virtuálnom prostredí. Knižnica je aj v tejto oblasti proaktívna. Prostredníctvom kontinuálnej interakcie na sociálnych sieťach ostáva študentom k dispozícii. Okrem iného usporiadala aj súťaž o kontrolu originality záverečnej práce, ktorá našla medzi študentmi značné ohlasy.

Časť oddychovej aj odbornej literatúry je dostupná návštevníkom priamo v priestoroch knižnice. Foto: Ing. Róbert Klik

Exteriér a rovnako aj interiér Univerzitetnej knižnice TUKE pôsobia moderným, no zároveň nadčasovým dojmom. Foto: Ing. Róbert Klik

Nechceli sme však o knižnici len písať. Vyspovedali sme riaditeľa Univerzitetnej knižnice TUKE Ing. Ondreja Látku, PhD. V rozhovore sme sa pýtali, aký vzťah majú študenti ku knihám a čítaniu, ale aj aké nové výzvy vyvstali pri potrebe vysporiadať sa s pandemickou situáciou a dištančným vyučovaním.

Fond Univerzitetnej knižnice má v zbierke mnoho kníh a publikácií. Vedeli by ste spomenúť pár tých najhodnotnejších či najkurióznějších?

↓
Pri výbere dbáme o to, aby boli knihy príbuzné odboru, ktoré sa na našej

univerzite študujú či skúmajú, takže úplným kuriozitám sa skôr vyhýbame. Okrem technických vied máme veľmi peknú zbierku kníh o výtvarnom umení či architektúre, ale aj kvalitnú ekonomickú a manažérsku literatúru. Nedávno sme do relax zóny umiestnili aj výber zo súčasnej slovenskej beletrie, aby si študenti mohli pri čítaní aj oddýchnuť. Určite sa prídte pozrieť.

Ako často zvykne knižnica dopĺňať publikácie? Je prípadne možné zakúpiť konkrétnu knihu na podnet pedagóga alebo študenta?

↓
Nové publikácie nakupujeme priebežne počas celého roka. Často sa stáva, že tituly sú dostupné len krátky čas do vypredania a mnohokrát sa dotlač už nerealizuje. Preto je dôležité sledovať aktuálne ponuky na trhu a včas na ne reagovať. Riadime sa konkrétnym podnetom, či už od študentov, alebo pedagógov, pretože vtedy vieme, že ide o literatúru, ktorá

je žiadaná. Žiadosti o nákup kníh je možné adresovať mailom, prípadne formulárom na našom webe.

Poskytuje knižnica výpožičné služby a študovňu aj širokej verejnosti, alebo len študentom a zamestnancom TUKE?

↓
Primárne sa zameriavame na informačné potreby našich študentov a zamestnancov, ale otvorení sme pre všetkých. Pravidelne spolupracujeme aj s inými slovenskými knižnicami, ktoré majú o naše knihy záujem a chcú si ich vypožičať pre svojich používateľov.

Medzi doplnkovými službami, ktoré ponúkate, nájdeme aj reprografické a tlačiarenské služby. Využívajú ich najmä študenti, fakulty a univerzitné pracoviská. Zahrňa Vaše portfólio aj klientov mimo TUKE?

↓
Študenti nás za päť rokov štúdia spoznajú natolko dobre, že spolupráca s nimi je príjemná a priateľská;

Študovňa Univerzitetnej knižnice TUKE sa v nepandemickom čase tešila veľkej obľube. Foto: Ing. Róbert Klik

to isté platí aj voči kolegom, ktorí majú s nami dlhoročné vzťahy. Nelimitujeme však svoju činnosť len na areál univerzity a kvalitou našich produktov a služieb si trúfame osloviť aj náročnejších používateľov na trhu.

Evidencia záverečných prác a koniec vykazovacieho obdobia publikačnej činnosti sú pre pracovníkov Univerzitetnej knižnice zrejme veľmi hektické. Ako sa knižnica pripravuje na tento nápor?

↓
Každým rokom zapracúvame do procesov nové zlepšenia a drobné kroky vedúce k tomu, aby naše know-how v tejto oblasti bolo čo najvýkonnejšie a najdokonalejšie. Veľkou oporou nám je náš skvelý tím informatikov, ktorý

už dlhé roky zabezpečuje spoľahlivý chod evidencie publikačnej a umeleckej činnosti, ale aj záverečných prác. Takéto technické pokrytie pritom nie je medzi slovenskými akademickými knižnicami samozrejmosťou, na čo sme veľmi hrdí a sme za to vďační.

Digitalizácia neobišla ani vzdelávacieho. Ako vnímate potrebu univerzitetných knižnic prispôsobiť sa tejto novej norme?

↓
Akademické knižnice ako inštitúcie pôsobiace v epicentrách vedy a výskumu majú všetky predpoklady na to, aby boli lídrami v digitalizácii aj ďalších inováciách – viac, než akékoľvek iné knižnice. Svojím spôsobom sme preto vďační

aj za pandémiu koronavírusu, ktorá verejným inštitúciami odhalila slabé miesta v oblasti elektronických služieb. Cieľom je, pravdaže, presunúť čo najviac našich služieb do online priestoru, aby sme poskytli používateľom čo najvyšší komfort a ušetrili cenné minúty. Viaceré výpožičné procesy sme preto začali riešiť diaľkovo, napríklad aktiváciu čitateľského konta alebo prolongácie.

Ponuka Univerzitetnej knižnice sa rozšírila o Digitálnu knižnicu. Využívajú študenti tieto služby viac ako fyzické vypožičiavanie publikácií?

↓
Aktivita v zahraničných licencovaných databázach prevyšuje aktivitu v našom online katalógu asi desaťnásobne,

Priestor na prácu s laptopmi je u študentov veľmi obľúbený a často vyhľadavaný

ale to je skôr zásluha našich vedecovskových pracovníkov. Medzi študentmi vnímame pokles záujmu o čítanie, ale vplyv na to rozhodne má aj postupná transformácia výučby, pre ktorú už klasické poznatky nie sú cieľom, ale prostriedkom k zručnostiam a znalostnému manažmentu. Pandémia však akcelerovala používanie zdigitalizovaných kníh z nášho fondu, ktoré čoraz viac využívajú aj pedagógovia na výučbu, z čoho máme veľkú radosť.

Počas pandémie, keď boli knižnice neprístupné a študenti sa vzdelávali dištančnou formou, sa e-booky stali najprístupnejšou formou publikácií. Budú mať podľa Vás vo vzdelávaní elektronické knihy precedens?

↓
Elektronické knihy vo svojej podstate nie sú vhodné na dlhodobé čítanie, niekoľkostostranové odborné knihy sa vám stále budú čítať ľahšie z papiera. Naznačuje to aj komerčný trh, kde predaj e-kníh aj po desiatich rokoch tvorí len malú čiastku. Bezkonkurenčný prínos digitalizácie

však tkvie v metadátach a vo vyhľadávaní. Odpadáva potreba menných registrov a nudného prehrabávania sa v náhodných knihách; v digitalizovanej knihe si troma klikmi zistíte, či obsahuje informácie, ktoré potrebujete.

Univerzitná knižnica je pre študentov Technickej univerzity v Košiciach aj akýmsi komunitným centrom. Aká je Vaša vízia, pokiaľ ide o vytváranie prostredia nielen pre štúdium, ale aj pre oddych a voľný čas?

↓
Vnímame a úprimne sa tešíme veľkému záujmu o naše priestory. Každým rokom pracujeme na zútulňovaní prostredia študovni, predminulý rok sme pridali spomínanú oddychovú literatúru, vlni sme rozšírili študijné miesta pre prácu s notebookmi. V súčasnosti pracujeme na zaradení nových časopisov do našej ponuky, z ktorých najhodnotnejšie tituly chceme umiestniť na ľahšie čítanie do Libressa. Chuťovkou je výborná hrazda na cvičenie na piatom poschodí, ktorú sme osadili tiež len nedávno. Malá pohybová aktivita určite rozprúdi

stuhnutý organizmus, ktorý dlho sedel na prednáške alebo v študovni.

Nielen v odbornej verejnosti sa čoraz viac skloňuje výraz „kritické myslenie“. Vidíte paralelu medzi množstvom kníh, ktoré študenti čítajú, a ich schopnosťou kriticky zhodnotiť prijímaný obsah?

↓
Nedostatky v schopnosti kriticky myslieť sa tragicky ukázali v pandémii, kedy pre podstatnú časť populácie bolo náročné rozlišovať hodnoverné informačné zdroje od nespoľahlivých a zavádzajúcich. Slobodná diskusia ostáva najvyššou hodnotou, ale musí byť podoprená kvalitnými argumentmi a dobrou citačnou prácou. Mediálne a informačne gramotný človek sa dokáže rýchlo zorientovať v tom, čo je pravda, a čo lož či omyl, pretože si tvrdenia dokáže overiť zdrojmi, literatúrou, odborníkmi. V tomto veľkú úlohu zohrávajú aj nároky pedagógov na prácu študentov so zdrojmi. Ani v knižnici však nechceme ostať pasívni, a preto vás pozývame do našej „hneď uličky“ spoločenských vied, kde sme zaradili niekoľko výborných aktuálnych

kníh o kritickom myslení, dezinformáciách a internetovej demagógii.

Polemika o tlačenej verzus elektronických knihách a zdrojoch informácií je stále aktuálna. Ako vnímate ich klady a zápory a čo je podľa Vás pre štúdium a zapamätanie si informácií vhodnejšie? Je možné za posledných 5 či 10 rokov vnímať zmenu v spôsobe štúdia a získavania/prijímania informácií? V čom je dnešná doba iná a čo sa, naopak, nemení?

↓
Pristupovať k e-knihám polemicky už veľmi nemá zmysel, lebo trh a prax medzičasom preukázali ich benefity aj slabiny. Výhodou sú, pravdaže, nízke náklady na výrobu a distribúciu a technologické prednosti, najmä full-textové vyhľadávanie, čo sa pri výskume mimoriadne hodí. Tlačené knihy však vyhrávajú v emóciách – knihu akosi naďalej túžime vlastniť a mať ju na poličke. Študijná literatúra sa ale jednoznačne posúva smerom k elektronickým zdrojom.

Najnovším trendom sú (aj v akademických knižniciach) tzv. otvorené

vzdelávacie zdroje, ktoré sú ošetrené slobodnou licenciou a učebný text si môže každý pedagóg legálne prispôsobiť pre konkrétnu skupinu študentov, napríklad na základe vlastných skúseností a feedbacku po úspešnom semestri. Kľúčovou devízou elektronických zdrojov sú aj najnovšie technológie ako strojové učenie či analytika učenia. Žijeme vo výnimočnej dobe a možnosti študijného čítania kníh sú každým rokom úchvatnejšie.

V rámci rozhovorov sme na záver zaviedli sekciu: „Rada nad zlato“ pre študentov Technickej univerzity v Košiciach. Čo by ste im poradili Vy?

↓
Markovi Twainovi sa pripisuje drsný, ale výstižný výrok: „Človek, ktorý knihy nečíta, nemá žiadnu výhodu oproti tomu, ktorý čítať nevie.“ Ak vieme čítať, čítajme – a čítajme veľa. Študentom odporúčame ponoriť sa hlbšie do riešenej problematiky, získavať a porovnávať údaje z viacerých, a najmä overených zdrojov. Čím viac znalostí získaš, tým viac krokov si pred všetkými ostatnými. —

Univerzitná knižnica TUKE sídli od roku 2010 v novej budove v areáli kampusu. V jej priestoroch môžu študenti využívať počítačové miestnosti, študovne, ale aj oddychové zóny a občerstvenie v bistre Libresso. Portfólio služieb zahŕňa okrem zapožičania titulov aj tlačiarenské a reprografické služby. Pod správou Univerzitetnej knižnice TUKE spadá aj registrácia publikačnej činnosti pre celú Technickú univerzitu v Košiciach.

Summary:

March has traditionally been associated with raising awareness of books and the need to read. Literature enhances both our intellect and creativity. Recent times have shown how crucial is being able to search for information correctly and then be able to critically evaluate its content and use it as needed.

The article deals with the evaluation of the current relationship of students to books and reading. In this context, it discusses the issues of digital content and critical thinking. The second part consists of an interview with the director of the TUKE University Library, Ing. Ondrej Látka, PhD.

Knihy v študovni sú prehľadne roztriedené do šiestich veľkých skupín podľa majoritných vedných odborov. Foto: archív UK TUKE

Životné jubileum: Dr. h. c. prof. Ing. Karol Vasilko, DrSc.

Oslava 80. narodenín pána profesora s kolektívom Katedry automobilových a výrobných technológií FVT TUKE. Foto: archív FVT TUKE

V 70-ročnej histórii našej univerzity je niekoľko osobností, ktoré sa v oblasti rozvoja nezmazateľne zapísali do jej dejín. Jednou z nich je bez pochýb osobnosť prof. Karola Vasilka. Vedec, pedagóg, akademik, a najmä uznávaný odborník v oblasti teórie a technológie obrábania sa v týchto dňoch dožíva výnimočného jubilea – 80 rokov. Patrí medzi prominentné akademické osobnosti, známe aj za hranicami Slovenska pre svoje akademické úspechy a vedecký prínos.

S pánom profesorom sme sa stretli pri kávičke v jeho obľúbenej cukrárni na Hlavnej ulici v Prešove, aby sme ho trochu vyspovedali pre čitateľov HALÓ TU.

Pán profesor, významným odborníkom sa človek nerodí, ale zväčša tomu predchádza poctivé štúdium a určite aj rodinné zázemie. Ako to bolo vo Vašom prípade? →

Zaiste, aj u mňa to bolo tak. Narodil som sa v malej dedinke Vaniškovce (okres Bardejov – pozn. red.) ako najmladšie zo siedmych detí. Mój otec pracoval ako železničiar v Prešove a mamka sa starala o domácnosť. Mali sme hospodárstvo, štyri kravy, role. Dodnes neviem pochopiť, ako mój otec dokázal sám obrobiť tri hektáre. Všetko si dopestoval. Kúpoval sa len cukor a soľ. Neskôr sme mu, samozrejme, pomáhali. Už od mala nás obaja rodičia viedli k poctivej práci a vzdelaniu.

Ako vo Vašom prípade padla voľba na techniku a na strojárstvo ako také? Mali ste už v detstve v sebe skryté vlohy?

↓
Mal som šikovného brata, ktorému som pomáhal pri technických prácach. Po skončení prvého stupňa som začal študovať na gymnáziu v Bardejove. Veľmi dobré gymnázium. Učil som sa latinčinu, nemčinu. Mali sme dobrých učiteľov.

Dochádzal som tam tzv. bardejovským rýchlikom, ktorý išiel tak pomaly, že sme nastupovali a vystupovali počas jazdy.

Po maturite v roku 1959 som sa prihlásil na Fakultu ťažkého strojárstva Vysokej školy technickej (dnešná Strojnícka fakulta TUKE), kde ma zobrali. Prakticky to boli začiatky „techniky“ v Košiciach. Fakulty len začínali. Vtedy sme mali prednášky ešte na Zbrojníčnej ulici (dnešná budova Gymnázia sv. Tomáša Akvinského bola predtým sídlom VŠT v Košiciach – pozn. red.).

Bol to prvý kontakt s akademikou pôdou. Aké sú Vaše spomienky na prvých pedagógoch na „strojárne“?

↓
Matematiku ma učil akademik Jakubík. Akademik Hajko fyziku. Silné mená. S akademikom Hajkom som ešte dlho, dlho spolupracoval. Poznal som ho veľmi dobre. Títo dvaja boli

geniálni. Ďalším bol profesor, doktor Šujanský. Veľmi dobrí učitelia to boli.

Vaším záujmom určite nebolo len štúdium. Aké aktivity vyplňali voľné chvíle popri štúdiu?

↓
Boli sme veľmi aktívni študenti. Na fakulte sme založili Kultúrnu údiarku Technik a hrali sme divadlo po dedinách. PKO nás zamestnalo – desať dievčat, desať chlapcov. Mali sme patróna z divadla, volal sa Ján Švec. Bol to profesionál, ktorý nás naučil všetko: gestá, chôdzu po javisku. V našom repertoári bola napríklad hra „Náš pán minister“ od Ivana Stodolu.

Mali ste teda dostatočne vyplnený čas a bohatý spoločenský život popri štúdiu. Nejaké frajerky?

↓
Logicky, logicky [smiech].

Po štúdiu ste ostali na fakulte alebo Vás zavialo niekam inam?

↓
Ako diplomanta ma k sebe stiahol pán dekan prof. Buda, ktorý mi dal dosť náročnú úlohu, už takú výskumníku. Musel som po nociach merať, a tak ma to potom chytilo, že som na fakulte ostal ako pomocná sila. Taký pomocný technik, asistent. Nebol som na inžinierskom mieste. Tisíc osemsto korún som mal plat [smiech]. Potom som riešil niečo v rámci diplomovky a dostal som miestenku do Hliníka nad Hronom, kde robili hlboké vrtanie. Tam sa mi páčilo, ale dekan Buda povedal: „Musíš dokončiť, čo si tu začal.“ Tak ma odtiaľ vyžiadali späť. Prišla na rad vojenčina, a odtiaľ som už išiel do Výskumného ústavu valivých ložísk do Žiliny, kde mi to opäť sprostredkoval pán dekan. Tam som riešil jeden zaujímavý zlepšovák. Nový stroj na ložiská. To som realizoval približne tri roky. No a postupne, postupne som sa dostal späť.

Áno, vo Vašom životopise som videl rôzne pozície v Závodoch na výrobu ložísk v Prešove.

↓
Začínal som ako vedecký pracovník a po troch rokoch som už robil

námestníka. Tam sa mi na tom najviac páčil život s robotníkmi. Bolo to úžasné. Dohadovanie, ktorá strana má pravdu. Jasné, že ja som mal vždy pravdu [široký úsmev].

Boli to rôznorodé úlohy, ktoré som ako technický riaditeľ musel riešiť. Ale podstatné bolo, že sme stavali fabriku. Druhá, tretia, štvrtá stavba. Výrobky sme vyvážali do celého sveta. Vtedy sa výroba v závodoch špecializovala. U nás bolo sedem ložiskových podnikov, kde neustále potrebovali inžinierov, a tak si ma vyžiadali generálny riaditeľ, aby som išiel vybudovať katedru do Žiliny, a nakoniec som tam ostal desať rokov v čele novej katedry.

Zrejme na Vás v dobrom spomínajú, keď Vám tam udelili aj ocenenie.

↓
Áno [smiech]. Všetci mi dali čestný doktorát.

Prejdime k opätovnému spojeniu Vašej životnej cesty s Technickou univerzitou v Košiciach. Ako došlo k tomu, že sa univerzita rozhodla založiť v Prešove fakultu?

↓
No, tak to je tak. V Košiciach už neboli priestory pre prijímanie ďalších študentov. Nebolo ich kam dávať. Tak sa znížovali kvóty. Vtedy ten istý pán dekan prof. Ján Buda vymyslel, že sa urobí pracovisko tu v Prešove. Našli sa aj priestory a pracovisko začalo fungovať. V štáte sa v tom čase začal presadzovať nemecký model neuniverzitného vysokoškolského štúdia, tzv. Fachhochschule. Vysoké školy s praxou. Štúdium spočívalo v modeli štvorročného štúdia s jedným semestrom v praxi. Ministerstvo školstva požiadalo rektorov, aby zriadili experimentálne fakulty, a tak z tohto pracoviska v Prešove vznikla Fakulta odborných štúdií.

V roku 1992, vo svojich 50 rokoch, ste sa stali dekanom novovzniknutej fakulty. Aké boli začiatky jej budovania?

↓
Vzhľadom na vyskúšanie fungovania takéhoto štúdia bol v prvom školskom roku prijatý len obmedzený počet študentov.

Dr. h. c. prof. Ing. Karol Vasilko, DrSc., dekan Fakulty výrobných technológií TUKE v rokoch 1993 – 1998. Foto: archív FVT TUKE

To sme vtedy ešte na stĺpy v meste vylepovali plagáty, že môžete prísť študovať aj k nám [úsmev]. Žiaľ, prijatie zákona bolo odsunuté, a tak sme museli čeliť návrhu vtedajšieho rektora na zrušenie fakulty.

Bolo to náročné obdobie. Išlo o osud študentov a vyše 50 zamestnancov. Našťastie sme mali podporu regionálnych orgánov a zrušenie senát neschválil. Dokonca na návrh ministerstva došlo k transformácii na plnohodnotnú fakultu so súčasným názvom Fakulta výrobných technológií a dodatočnými zdrojmi na jej rozvoj.

Takže potom už nasledovali tie krajšie roky? Fakulta sa začala rozrastať?

↓
Potom to už išlo. Akreditácia prvá, druhá. Zakladali sme nové odbory. Krásne. Teraz sa už z toho teším.

Prečítam zo životopisu. Počas 40 rokov aktívnej profesionálnej kariéry publikoval viac ako 300 vedeckých článkov, 50 patentov, 22 monografií a 13 vysokoškolských učebníc. Obdivuhodné. Na ktorých z týchto výsledkov ste obzvlášť hrdý?

↓
Patenty, aj keď som nikdy na nich nezarábil. S každým sa spája nejaká genéza, ako k tomu človek prišiel, aký

problém sa vyriešil a či to v konečnom dôsledku pomohlo.

Vaši bývalí študenti na Vás spomínajú s láskou a obdivom. Ako ste dosahovali obľúbenosť u svojich poslucháčov?

↓
Lebo som im ukazoval, aké to bude v praxi, a nie nejaké teórie. Vždy boli názorné ukážky. Vlastnoručne vyrobené exponáty, na ktorých som demonštroval od histórie až po súčasnú prax.

Niektoré z týchto prístrojov si mohli vyskúšať aj deti na Detskej univerzite TUKE, keď prišli do Prešova. Aj v súčasnosti túto tému prednášam v prvom ročníku v predmete Vývoj techniky, o ktorej som napísal aj knihu. Dopĺňajú ju originálne fotografie z mojich ciest po Európe.

Na záver ešte našim čitateľom prezradte, čo robí uznávaný profesor v súčasnosti.

↓
Píše. Publikuje. Teraz som vymyslel novú teóriu obrábania kovov, ktorá vplyvnila

z toho všetkého, čo som v živote robil. Lebo teórie, čo boli, vznikali začiatkom minulého storočia. Vtedy boli iné rezné nástroje, iné podmienky, a dnes sú úplne iné. Tie teórie síce fungujú až doteraz, ale ja som sa snažil ich prehodnotiť na súčasných podmienkach.

—

Pán profesor, veľmi pekne ďakujeme za Váš čas a úprimné odpovede. Do ďalších rokov Vám prajeme hlavne pevné zdravie, nech Vás neopúšťa vitalita a povestný humor.

Autor:
Ing. Adrián Harčár, PhD.

Summary:
In the 70-year history of our University, several eminent persons indelibly inscribed in its history and significantly contributed to its development. One of them is undoubtedly prof. Karol Vasilko, who is celebrating an exceptional jubilee these days – 80th anniversary.

”

Vážený pán profesor, milý oslávenc,

dovoľ, aby som Ti zaželel všetko najlepšie k Tvojmu významnému životnému jubileu. Je krásne, keď mladíci ako Ty oslavujú také nádherné výročie narodenia. Je úctyhodné, čo všetko si, pán profesor, za Tvoj plodný život stihol, a koľko pozitívnych činov vykonal. Je obdivuhodné, aké výzvy si neustále stanovuješ, a koľko ich máš permanentne pred sebou.

Milý Karol, dovoľ mi, aby som Ti poprial veľa zdravia, šťastia a úspechov. Aby sa Ti stále darilo držať sa v dobrej kondícii a v dobrej nálade, ktorá je pre Teba tak povestná, a ktorá pomáha upevňovať životný optimizmus Tvojho okolia.

Ďakujem za všetko, čo si vykonal v prospech našej univerzity, pre rozvoj vzdelávania, vedy a techniky na Slovensku.

*Stanislav Kmeť
rektor*

“

Rady profesorov TUKE sa opäť rozrástli

Rektor Technickej univerzity v Košiciach prof. Stanislav Kmeť dňa 25. 1. 2022 za prítomnosti pána prorektora pre vedu, výskum a doktorandské štúdium prof. Iva Petráša v priestoroch Rektorátu TUKE osobne zablahoželel novovymenovaným profesorkám a profesorom z TUKE. Prof. Kmeť poďakoval akademikom za odvedenú prácu, vďaka ktorej stúpa dobré meno a kredit našej univerzity.

Dňa 16. 11. 2021 odovzdala pani prezidentka Zuzana Čaputová vymenúvacie dekréty v odboroch habilitačného konania a inauguračného konania (HKaIK) 30 novým vysokoškolským profesorkám a profesorom. Medzi nimi bola aj novovymenovaná profesorka z TUKE:

- **prof. RNDr. Jana Tóthová, PhD.,** FEI TUKE, odbor HKaIK „fyzikálne inžinierstvo“.

Ďalších 33 vysokoškolských učiteľov si prevzalo vymenúvacie dekréty z rúk pani prezidentky 18. 1. 2022. Medzi menovanými sú aj nové profesorky a profesori z Technickej univerzity v Košiciach:

- **prof. Ing. Rajmund Mirdala, PhD.,** EkF TUKE, odbor HKaIK „financie, bankovníctvo a investovanie“,
- **prof. Ing. Rudolf Andoga, PhD.,** LF TUKE, odbor HKaIK „doprava“,
- **prof. Ing. Marek Laciak, PhD.,** FBERG TUKE, odbor HKaIK „automatizácia“,
- **prof. Ing. Eva Kormaniková, PhD.,** SvF TUKE, odbor HKaIK „inžinierske konštrukcie a dopravné stavby“,
- **prof. Ing. Andrea Rosová, PhD.,** FBERG TUKE, odbor HKaIK „logistika“,

- **prof. Ing. Kristína Machová, PhD.,** FEI TUKE, odbor HKaIK „hospodárska informatika“,
- **prof. Ing. Peter Tauš, PhD.,** FBERG TUKE, odbor HKaIK „získavanie a spracovanie zemských zdrojov“,
- **prof. Ing. Juraj Ružbarský, PhD.,** FVT TUKE so sídlom v Prešove, odbor HKaIK „strojárské technológie a materiály“ na SPU v Nitre.

základom spoločnosti: „Vašou úlohou je prispieť k múdrosti spoločnosti. A múdrosť nie je len zhromaždená vedomosť. Je to žité poznanie, ktorého súčasťou je silný hodnotový základ.“

Autor:
redakcia HALÓ TU

Summary:
On January 25, 2022, the Rector of TUKE Prof. Stanislav Kmeť accepted the newly appointed professors, who took over their appointment decrees from our President Zuzana Čaputová.

Prof. Vasilko prednášal deťom z Detskej univerzity TUKE dlhé roky vývoj techniky na vlastnoručne vyrobených exponátoch. Foto: Ing. Róbert Klik

Slovenský deň na Expo Dubaj 2020

Štvrtok, 27. 1. 2022, bol na svetovej výstave **Expo Dubaj 2020** špecificky venovaný **Slovenskej republike**. Záštitu nad týmto významným dňom pre Slovensko prevzala prezidentka SR Zuzana Čaputová. Na základe pozvania vicepremiéra Richarda Sulíka sa ho zúčastnili aj zástupcovia Technickej univerzity v Košiciach v osobe rektora univerzity **Dr. h. c. prof. h. c. prof. Ing. Stanislava Kmeťa, DrSc.**, a dekana Strojníckej fakulty TUKE **Dr. h. c. mult. prof. Ing. Jozefa Živčáka, PhD., MPH.**

Samotný otvárací ceremoniál sa uskutočnil o 10.00 hod. miestneho času za účasti najvyšších predstaviteľov hostiteľskej a hostujúcej krajiny, počas ktorého boli na centrálnom pavilóne vztýčené vlajky oboch krajín. V slávnostných príhovoroch zazneli slová uznania a ocenenia na adresu vystavovaných exponátov, o ktorých vývoj sa pričínila najmä **Strojnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach s tromi trvalými exponátmi** v Slovenskom pavilóne svetovej výstavy Expo Dubaj 2020.

Po otváracom ceremoniáli sa všetci pozvaní hostia presunuli do **Slovenského pavilónu**, kde osobne prezentovali svoje exponáty pani prezidentke Zuzane Čaputovej. Tá ocenila výbornú spoluprácu univerzity s firmami a ekologické trendy v mobilite. Tak ako aj ostatných návštevníkov, aj pani prezidentku zaujal **vodíkový supersport MH2**, ktorý vyvinula Strojnícka fakulta TUKE v spolupráci s firmou Matador Group, a. s., na prezentáciu revolučného uskladnenia vodíka v metalhydridových zliatinách.

Vicepremiér na audiencii u pani prezidentky predstavil pána rektora TUKE a dekana Sjf TUKE spolu s autorom technológie na uskladnenie vodíka profesorom Brestovičom. Pri tejto príležitosti dekan Sjf odovzdal pani prezidentke zmenšenú verziu **dekontaminačného zariadenia Emma a Nella**, ktorá bola takisto prezentovaná na výstave s názvom NOMAD.

Slovenský deň pokračoval rôznymi odbornými seminármi, ktoré sa zameriavali na udržateľnosť a budúcnosť vodíkových technológií. Výskumnú bázu a jej následnú implementáciu do **automobilu MH2 a vodíkového autobusu RH2**, ktorý fakulta vyvinula v spolupráci s firmou Rošero – P, s. r. o., prezentoval za fakultu prof. Brestovič. Funkčný model tohto autobusu bol ďalší z trvalých exponátov slovenskej expozície, ktorý na výstave prezentovala Sjf TUKE.

Po seminároch nasledoval kultúrny program zabezpečený slovenskými umelcami v podaní huslistu Filipa Jančíka a Jany Kirschner doprevádzaný tanečnými vystúpeniami SLUK-u. Koniec tohto výnimočného dňa sa niesol v znamení rautu, ktorý umožnil nadviazať nové osobné kontakty a možnosti spolupráce s ľuďmi zo Slovenska aj zo zahraničia.

Záverom možno konštatovať, že **Slovenský pavilón patrí k jedným z najzaujímavejších na celom Expo Dubaj 2020** hlavne kvôli vystavovaným exponátom, za ktorými stojí Sjf TUKE.

Autor:
doc. Ing. Ján Král, PhD.

Summary:
Thursday 27 January 2022, was at the World Expo Dubai 2020 dedicated to the Slovak Republic. The program consisted of an opening ceremony, ceremonial speeches, and presentation of the exhibits of the Slovak Pavilion to President Zuzana Čaputová along with professional seminars, cultural programmes and a banquet.

Projekt MicroHUB pomáha mikropodnikom

Projekt MicroHUB vznikol ako reakcia na súčasnú ekonomickú a sociálnu krízu spôsobenú pandémiou ochorenia COVID-19. Aj keď sa kríza nepochybne dotkla všetkých oblastí, jedným zo sektorov zasiahnutých najviac bolo remeslo a umenie.

Projekt MicroHUB má za cieľ pomôcť podnikateľom, umelcom a remeselníkom, aby naplno využili výhody súčasnej technológie, a zároveň ich naučiť kreatívnemu podnikateľskému mysleniu. Jeho cieľom je pomôcť už existujúcim mikropodnikom alebo vybudovať nové tak, aby boli konkurencieschopné a efektívne na domacom aj zahraničnom trhu, a súčasne tak pomôcť zredukovať nezamestnanosť a oživiť ekonomiku.

V prvej etape sa urobí **analýza kompetencií a zručností**, ktoré sú potrebné na to, aby si remeselníci a umelci mohli

založiť/viesť úspešný podnik. Dôraz sa bude klásť predovšetkým na **digitálne zručnosti a kreatívne podnikateľské myslenie**. Digitálne zručnosti sú prerekvizitou potrebnou v ére súčasného Príemyslu 4.0. Kreatívne podnikateľské myslenie bude podporené na základe Rámca podnikateľských kompetencií EntreComp, čo je nástroj na zlepšenie podnikateľských kapacít európskych občanov a organizácií vytvorený Spoločným výskumným centrom (JRC) Európskej komisie.

Výsledným produktom analýzy bude **Matica kompetencií pre digitálne podnikanie a podnikateľské kreatívne myslenie pre umelcov**. Na základe Matice sa vytvorí **vzdelávacie moduly pre pedagogických pracovníkov**. Vzdelávacie moduly budú navrhnuté tak, aby pedagógom umožnili pracovať s výzvami, ktoré prináša digitalizácia, a vyučovať projektovo orientovaným spôsobom. Vytvorí sa

digitálna platforma, na ktorej budú môcť mikropodnikatelia a podnikatelia z vidieckych oblastí spolupracovať, nadväzovať nové kontakty či propagovať svoje produkty. Na záver projektu budú mať umeleckí remeselníci a umelci k dispozícii **mentorov**, ktorí ich budú viesť a pomôžu im zlepšiť svoje podnikateľské zručnosti či upraviť svoj podnikateľský model.

Vďaka rozvoju digitálnych a podnikateľských zručností a kompetencií remeselníkov a umelcov sa podporí budovanie kapacít, subjekty získajú nové zručnosti, ktoré im pomôžu na trhu práce a poskytnú im nové príležitosti. Podporí sa vznik nových podnikov, čo pomôže znížiť nezamestnanosť a oživiť ekonomiku v postcovidovej ére.

Projekt MicroHUB – „*Promoting creativity microbusiness through web tools in rural area*“ [2021-1-SK01-KA220-VET-000032999] začal v decembri 2021 a bude trvať do novembra 2023. Tvorí ho konzorcium siedmich partnerov zo Slovenska [Technická univerzita v Košiciach], Malty (IIF), Írska (I&F), Poľska (CWEP), Bulharska (OECOM), Švédska (Sensus) a Grécka (Fix in Art). Ekonomická fakulta TUKE je koordinátorom projektu.

Autor:

Mgr. Nina Hadidomová

Summary:

The MicroHUB project reflects the current economic and social crisis caused by the COVID-19 pandemic. Its objective is to help entrepreneurs, artists and craftsmen in the field of technology, creative entrepreneurship and competitiveness.

Poskytujeme kvalitný e-learning!

Mnohí poskytovatelia vzdelávania, vrátane odborného vzdelávania a prípravy, začali vo väčšom rozsahu počas pandémie COVID-19 využívať e-learning, aby zabezpečili kontinuitu vzdelávania. V tejto súvislosti sa otázka zabezpečovania kvality e-learningu dostáva výrazne do popredia. Hoci bolo vytvorených viacero modelov e-learningu, doposiaľ však nebol vytvorený jednotný rámec, resp. model, ktorý by sa aplikoval na zabezpečovanie kvality e-learningu v odbornom vzdelávaní a príprave (OVP) vrátane vysokoškolského vzdelávania v Európskom priestore.

BEQUEL (Benchmarking for Quality Assurance in e-learning Provision of VET Education) je medzinárodný projekt Erasmus+ 2020-1-SK01-

KA226-VET-094266 koordinovaný prof. Ing. Kristínou Zgodavovou, PhD., z TUKE, FMRR, Ústavu materiálov a inžinierstva kvality. Na projekte spolu s TUKE spolupracuje 6 partnerov z 5 krajín: zo Slovenska, Španielska, Grécka, Talianska a Belgicka. **Súhrnným cieľom projektu je rozvinúť zabezpečenie kvality poskytovania e-learningu a postupov pedagógov OPV v krajinách zapojených do projektu prostredníctvom podpory sebahodnotenia, porovnávania kvality a vytvárania sietí medzi poskytovateľmi OVP.**

BEQUEL projekt je plánovaný na dva roky (5/2021 – 5/2023). Je financovaný Európskou komisiou v rámci programu Erasmus+, aktivity KA226 podporujúcej spoluprácu pre budovanie pripravenosti na digitálne vzdelávanie. Tím z Ústavu materiálov a inžinierstva kvality, Fakulty materiálov, metalurgie a recyklácie

TUKE, sa spolupodieľa na riešení projektu nasledujúcimi aktivitami:

- Realizácia prieskumu existujúcich prístupov ku kvalite v e-learningu a pedagogike v OVP na európskej úrovni.
- Vývoj rámca na zabezpečovanie kvality a samohodnotiaceho dotazníka pre zabezpečenie kvality e-learningu poskytovateľmi OVP.
- Tvorba tematického portálu zameraného na zabezpečovanie kvality v digitálnej transformácii s rôznymi dokumentmi, odkazmi, článkami a videami.
- Vývoj online benchmarkingového nástroja pre poskytovateľov OVP, ktorý bude na platforme, kde partneri budú zbierať a analyzovať údaje.
- Vytvorenie komunity poskytovateľov OVP v celej EÚ a jej zmobilizovanie prostredníctvom sociálnych médií.

Naposledy sa všetci partneri stretli v novembri 2021 v Aténach, kde sa konal

tréning a následne sa diskutovali doterajšie výstupy aktivít. Záverečný workshop bol zameraný na vývoj samohodnotiaceho dotazníka. V najbližšej dobe budú činnosti zamerané na tvorbu tematického portálu a vývoj benchmarkingového nástroja. Propagačným výsledkom projektu bude aj **vytvorenie odznaku kvality pre poskytovateľov OVP**, ktorý bude udelený tým poskytovateľom OVP, ktorí preukážu dobré praktiky v e-learningu.

Autor:

Ing. Andrea Sütőová, PhD.

Summary:

The aim of the BEQUEL international project (Benchmarking for Quality Assurance in e-learning Provision of VET Education) is to enhance the quality of e-learning and the practices of teachers in vocational education and training in the countries involved in the project.

Študenti dostávajú príležitosť spoluvytvárať alianciu európskych univerzít Ulysseus

Spoločná fotografia účastníkov Ulysseus Open Event v Seville. Foto: Lolo Vasco

Aliancia európskych univerzít Ulysseus organizovala v decembri 2021 svoje druhé verejné podujatie (Open Event). Podujatie bolo sprievodnou akciou **Konferencie o budúcnosti Európy**, ktorá je príležitosťou pre občanov únie vyjadriť svoje názory a prispieť k vytváraniu budúcnosti svojho kontinentu. **Open Event** bol zároveň prvým fyzickým podujatím aliancie, ktorého sa mohlo zúčastniť viac ako 50 študentov zo všetkých šiestich partnerských univerzít. **TUKE zastupovala šesť študentov:** Michala Weissová [Stavebná fakulta], Matej Ščerba [Letecká fakulta],

Richard Hamrák [Ekonomická fakulta], Ivan Mihálik [Strojnícka fakulta], Lukáš Tóth [Strojnícka fakulta] a Adam Valiska [Fakulta elektrotechniky a informatiky]. TUKE na podujatí zároveň zastupovali **členovia manažmentu projektu Ulysseus a Inovačného hubu Digitalizácia.**

Podujatie oficiálne otvoril **rektor Univerzity v Seville, profesor Miguel Ángel Castro**, ktorý privítal študentov, pedagógov, výskumníkov a zástupcov partnerských univerzít aliancie zo Španielska, Francúzska, Talianska, Slovenska, Rakúska a Fínska. „Dnes môžeme naozaj konštatovať, že Ulysseus oživa,“ konštatoval rektor Univerzity v Seville a zároveň zdôraznil dôležité miesto študentov v komunite

aliancie Ulysseus. „Ste nielen dôležitou súčasťou našej posádky, ale tiež vetrom do plachiet, ktorý nás posúva vpred. Naším cieľom je stať sa európskou univerzitou pre občanov budúcnosti a bez vašej pomoci to nedosiahneme.“

Rektor zároveň podčiarkol **dôležitosť spolupráce v rámci aliancie** tak, aby umožnila „prepojiť expertízu zapojených univerzít a podporila získavanie nových a zdieľanie existujúcich skúseností z oblasti vzdelávania a výskumu v aliancii.“

Po otváracom príhovore rektora zvolený zástupca z radov študentov za každú partnerskú univerzitu predstavil svoju inštitúciu a následne študenti pokračovali **v odbornom programe podujatia** rozdelení do dvoch tematických skupín. Prvá skupina účastníkov sa venovala **príprave stanoviska, ktoré sa stane súčasťou Manifestu o budúcnosti európskych univerzít**, a ktoré bude prezentované verejnosti Európskou študentskou komunitou (ESC) počas marcovej Konferencie o budúcnosti Európy. Aliancia Ulysseus otvára spoluprácu s komunitou ESC, ktorá sa stáva hlasom študentov európskych univerzít s cieľom aktívne prispievať k témam diskutovaným na uvedenej konferencii. Pripravené stanovisko je v súlade s Akciou 3 komunity ESC, Manifestom o budúcnosti európskych univerzít.

Druhá skupina účastníkov pracovala na **príprave návrhu spoločného**

študijného programu orientovaného na problematiku energií, dopravy, mobility a inteligentných miest. Spoločný študijný program umožňuje študentom získať **diplom (Joint Degree) z dvoch alebo viacerých univerzít zapojených do realizácie programu**, ktorý je zároveň uznaný vo viacerých krajinách. Aliancia Ulysseus zapája študentov už v úvodných fázach dizajnu takéhoto vzdelávacieho programu využívajúc prístup zdola nahor.

Paralelne so študentským programom sa štyridsať zástupcov zo šiestich partnerských univerzít aliancie zúčastnilo **klúčových stretnutí a návštev výskumných a inovačných centier Univerzity v Seville.** Pracovná skupina pre automatické uznanie výsledkov vzdelávania sa zišla na svojom úvodnom stretnutí, aby začala svoju spoločnú prácu smerom **k uznávaniu Ulysseus diplomov.**

Skupina zástupcov univerzít aliancie navštívila kľúčové výskumné a inovačné centrá Univerzity v Seville, kde sa mohli návštevníci zoznámiť s rôznymi projektmi a výskumnými skupinami

odborne zameranými na problematiku energií, dopravy, inteligentných miest a umelej inteligencie. Podujatie bolo uzavreté prezentovaním pripraveného **stanoviska pre Manifest o budúcnosti európskych univerzít ako spoločného a jednotného názoru študentov zastupujúcich alianciu Ulysseus.**

Študenti TUKE vnímali akciu nasledovne: „Z môjho pohľadu bolo podujatie v Seville jedným z veľkých krokov k spájaniu európskych univerzít a podpore prepájania členských štátov nielen v ekonomickom smere, ale tiež vo vzdelávaní a vede. Zmyslom našej študentskej účasti bolo zapojenie sa do kreovania inštitúcie, ktorá v budúcnosti napomôže zabezpečiť vzdelanie a zamestnanosť mladých ľudí.“ (Lukáš Tóth, Sjf).

„Jedným z cieľov akcie v Seville bolo zapojiť študentov do prípravy spoločného študijného programu pre študentov našej Európskej univerzity Ulysseus. Podujatie splnilo svoj účel, pretože sa podarilo zozbierať podnety a návrhy študentov z rôznych kútov Európy s roz-

ličnými skúsenosťami z ich domovských univerzít. Toto napomôže zabezpečiť, že pripravované spoločné študijné programy prinesú to najlepšie z univerzít naprieč Európou.“ (Richard Hamrák, EKf)

„Z podujatia Ulysseus Open Event mám krásne spomienky. Bola som rada, že som mala možnosť komunikovať so študentmi z iných univerzít. Okrem pracovného programu sa mi páčila aj prehliadka mesta. Už sa teším na ďalšie podobné podujatie, ktoré nám snáď pandemická situácia umožní.“ (Michala Weissová, SvF)

O aliancii Ulysseus

Aliancia Ulysseus (www.ulyssseus.eu) je jednou zo 41 európskych univerzít, ktoré Európska komisia vybrala za univerzity budúcnosti. Aliancia, vedená Univerzitou v Seville (Španielsko), spolu so zapojením ďalších piatich univerzít v Európe – Univerzita v Janove (Taliansko), Univerzita Côte d'Azur (Francúzsko), Technická univerzita v Košiciach (Slovensko), MCI | Podnikateľská škola (Rakúsko) a Univerzita aplikovaných vied Haaga-Helia (Fínsko), umožní študentom, výskumníkom a absolventom mobility medzi partnerskými univerzitami uskuutočňovanie stáží vo firmách a realizáciu excelentných výskumných projektov.

Autor:

Ing. Katarína Valentová

Summary:

The Alliance of European Universities Ulysseus organized its second public event in December 2021, which was an accompanying event of the Conference on the Future of Europe. The event was also open to more than 50 students from all six of the Alliance's partner universities.

Adam Valiska (FEI) prezentujúci TUKE na Ulysseus Open Event v Seville. Foto: Lolo Vasco

Virtuálna mobilita a virtuálna výmena

Viac než len odpoveď na pandémie a súvisiace lockdowny

Virtuálna mobilita a virtuálne výmeny sú veľmi efektívnou príležitosťou na zvýšenie internacionalizácie vysokých škôl. Zároveň ponúkajú možnosť získať **medzinárodnú skúsenosť aj pre študentov a zamestnancov, ktorí nemôžu vycestovať** za štúdiom alebo stážou do zahraničia.

Technická univerzita v Košiciach spolu s Fakultou managementu Univerzity Komenského v Bratislave v rámci rozvojového projektu MŠVVaŠ SR (MOVE – Mapping Open Virtual Exchange) skúmali internacionalizáciu vysokoškolského vzdelávania prostredníctvom virtuálnej mobility a výmeny. Cieľom projektu bolo nastaviť štandardy a vypracovať **súbor odporúčaní pre realizáciu virtuálnej mobility a výmeny v podmienkach slovenských vysokých škôl**, a to v spolupráci s renomovanými zahraničnými expertmi v tejto oblasti.

„Realizácia projektu poskytla komplexný prehľad o využívaní virtuálnej mobility v slovenskom vysokoškolskom priestore. Zámerom nášho tímu bolo zapojiť do prieskumu maximálny počet vysokých škôl, resp. respondentov. Analýza vychádza z kvantitatívneho prieskumu agentúry FOCUS – jeho závery boli doplnené, resp. validované kvalitatívnym prieskumom so zapojením relevantných pracovníkov vysokých škôl – predovšetkým prorektorov pre zahraničné vzťahy,“ predstavuje prínosy projektu projektová manažérka Lucia Vilčeková.

Aké boli **najzaujímavejšie zistenia z prieskumov?** Len 5 % respondentov z radov študentov VŠ má skúsenosť s absolvovaním virtuálnej mobility alebo výmeny. Všeobecne je nízke povedomie o koncepte virtuálnej mobility. Až 57 % respondentov deklarovalo, že ich vysoké školy tento typ aktivít vôbec

neponúkajú. Študenti, ktorí absolvovali virtuálnu mobilitu alebo výmenu vo forme virtuálneho štúdia, kurzu alebo stáže, označili ako hlavné benefity **multikultúrnosť, nové poznatky, možnosť študovať na zahraničnej škole z pohodlia domova a zlepšenie jazykových zručností**. Naopak, pri virtuálnych mobilitách im chýbal osobný kontakt, nedostatkom boli aj problémy s technickým zabezpečením či pocit samoty.

V prípade zamestnancov vysokých škôl len 9,8 % respondentov uviedlo, že majú skúsenosť s virtuálnou mobilitou alebo virtuálnou výmenou – najčastejšie išlo o účasť na medzinárodných projektoch.

Záveru kvantitatívneho a kvalitatívneho prieskumu boli spolu so vstupmi od zahraničných expertov využité na formuláciu odporúčaní s cieľom **podporiť vyššiu mieru využívania virtuálnych mobilit z strany študentov a zamestnancov vysokých škôl**, čo bude viesť k vyššej internacionalizácii vysokého školstva na Slovensku.

„Virtuálnu mobilitu a virtuálnu výmenu treba vo vysokoškolskom priestore vnímať v kontexte ich nesporného potenciálu pre zintenzívnenie procesov internacionalizácie doma. Nemajú ambíciu nahradiť fyzickú mobilitu. Virtuálna mobilita predstavuje skôr komplementárny prvok medzinárodnej výmeny, ktorý flexibilne zareagoval na zmeny súvisiace s rozmachom v oblasti IKT a nástupom pandémie COVID-19. Virtuálne výmeny prinášajú riešenia pre sprístupnenie inkluzívnejšej, flexibilnejšej a kolaboratívnejšej medzinárodnej skúsenosti pre študentov i zamestnancov vysokých škôl a prispievajú tak k napĺňaniu cieľov v oblasti internacionalizácie i digitalizácie,“ predstavuje potenciál virtuálnych

mobilit a výmen **Radovan Hudák, prorektor pre zahraničné vzťahy a mobilitu** na Technickej univerzite v Košiciach.

A aké kroky by mohli pomôcť k väčšiemu záujmu o virtuálne mobility a výmeny? Hlavné odporúčania sú adresované sprostredkovateľom mobilit a výmen – vysokým školám. Na ceste za efektívnejším využívaním virtuálnych mobilit a výmen experti odporúčajú vysokým školám zintenzívniť ich propagáciu, znížiť administratívnu záťaž pre študentov a zamestnancov a v neposlednom rade začleniť absolvovanie (virtuálnej) mobility, resp. výmeny, do povinného kurikula.

„Nevyhnutná je však aj komplexnejšia podpora zo strany ministerstva. K hlavným odporúčaniam patrí vytvorenie podmienok na vzdelávanie zamestnancov vysokých škôl (jazykové, IT a prezentačné zručnosti na online vzdelávanie), ďalej zaradenie účasti na virtuálnej mobilite a výmeny do hodnotenia zamestnancov. A ďalším krokom, ktorý by atraktívnil zapojenie sa do virtuálnych mobilit a výmen, je aj poskytnutie dotácií na infraštruktúru alebo vytvorenie dedikovaného pracoviska na tvorbu online obsahu,“ približuje hlavné závery prorektor pre medzinárodné vzťahy Univerzity Komenského Jozef Tancer.

Univerzita Komenského a Technická univerzita v Košiciach plánujú spolupracovať aj v budúcnosti, a to aj s renomovanými expertmi v tejto téme, ktorí participovali na projekte. Jednou zo zamýšľaných tém je budovanie kompetencií účastníkov, ktorí absolvujú virtuálnu mobilitu alebo výmenu.

Autor:
kolektív projektového tímu MOVE

Summary:
[The Technical University of Košice together with the Faculty of Management of the Comenius University in Bratislava, within the development project MOVE – Mapping Open Virtual Exchange, examined the internationalization of higher education through virtual mobility and exchange.](#)

Spolupráca s Taiwanom

Technická univerzita v Košiciach podpísala v pondelok 6. 12. 2021 na výstavisku Nangang v Taipei unikátne memorandum o spolupráci (MoU) s dlhodobým partnerom National Taipei University of Technology (NTUT).

Spomínané MoU začína medziakademickú kooperáciu na úrovni dvoch národných univerzít pomocou **modelu IBC** (International Branch Campus – forma medzinárodného vyššieho vzdelávania, kde jedna z partnerských inštitúcií založí vysunuté pracovisko v mieste druhej za účelom rozšírenia globálneho dosahu a študentskej výmeny). **TUKE a NTUT sú prví akademickí partneri spolupracujúci v rámci IBC modelu**, kedy TUKE bude môcť otvoriť svoje vysunuté pracovisko priamo v kampuse NTUT a NTUT už môže zriaďovať svoje v rámci UVP TECHNICOM, ktorý tiež podpísal MoU s vedec-kým parkom v Hsinchu 8. 12. 2021. Memorandum o porozumení o IBC podpísal **prof. Morris Fan, PhD.**, dekan medzinárodných vzťahov NTUT, a **doc. Ing. arch. Štefan Tkáč, PhD.**, referent medzinárodných vzťahov TUKE pre región Ázie a Pacifiku.

Spolupráca formou IBC je výsledkom akademických rokovaní vedených od roku 2015 na všetkých úrovniach a vychádza z už existujúceho IBC, ktoré

má TUKE zriadené od roku 2017 v kampuse súkromnej Chung Hua University. Toto IBC bolo **iniciatívou SvF TUKE** a podpísané bývalým dekanom SvF **prof. Ing. Vincentom Kvočákom, PhD.** Model spolupráce cez IBC na úrovni národných univerzít je pre obe krajiny novým, preto je podpísané memorandum o spolupráci len východiskovým bodom a do oficiálneho otvorenia oboch pracovísk je ešte potrebné prejsť dlhú cestu. Ide však o **jediné pracovisko tohto druhu v rámci krajín V4**. Slávnostný podpis bol súčasťou prvého kooperačného záväzku počas slovenskej ekonomickej delegácie na Taiwane (6. 12. 2021) vedenej štátnym tajomníkom MH SR Karolom Galekom a generálnou riaditeľkou sekcie hospodárskej a rozvojovej spolupráce MZVaEZ pani Luciou Kišš. Delegácia mala 43 členov a bola najväčšou delegáciou od roku 2003, keď bol v Taipei zriadený Slovenský ekonomický a kultúrny úrad (TEKO).

Autor:
doc. Ing. arch. Štefan Tkáč, PhD.

Summary:
[On December 6, 2021, the Technical University of Košice signed a unique memorandum of cooperation with its long-term partner, the National Taipei University of Technology.](#)

Je mi ťažko na duši, kam mám ísť?

Je úplne prirodzené, že sa každý z nás občas ocitne v náročnej životnej situácii, ktorá nepriaznivo ovplyvňuje bežný kolobeh nášho života. Či už ide o osobné, študijné, pracovné alebo úplne iné ťažkosti, každý človek má právo priznať sebe či okoliu, že na isté veci už jednoducho nestačí.

Vedenie našej univerzity si je tejto skutočnosti vedomé, a preto sa rozhodlo pre všetkých študentov a učiteľov Technickej univerzity v Košiciach reštrukturalizovať a dať novú tvár pracovisku, ktoré od 1. 1. 2022 nesie názov **Centrum sociálno-psychologickej podpory**.

Koho a čo môžete očakávať po prekročení prahu centra? Dve sympatické psychologičky – **Mgr. Alenu Rusnákovú, PhD.**, a **PhDr. Radku Čopkovú, PhD.**, ktoré Vám na základe ich skúseností ochotne poskytnú **psychologické, kariérové a základné sociálne poradenstvo**. Ak sú to stále príliš všeobecné pojmy, v nasledujúcich riadkoch Vám našu činnosť priblížime podrobnejšie.

Sme Vám k dispozícii v prípade, že sa necítite komfortne z akéhokoľvek dôvodu, ktorý vyplýva zo školy, práce, súkromného života či vašej osobnosti. V prípade náhlych a príliš zatažujúcich životných situácií, akou môže byť napríklad aj extrémny stres zo skúškového obdobia, poskytujeme tzv. **krízovú intervenciu**, ktorej cieľom je navodiť stav okamžitej úľavy a redukcie pocitu ohrozenia.

Okrem riešenia krízových situácií zabezpečujeme **informačnú a konzultačnú činnosť**, napríklad v oblasti Vašej budúcej kariéry a adaptácie na pracovný trh po ukončení štúdia. Vieme tiež spoločne s vami pracovať na **rozvoji Vašich sociálnych zručností** (soft skills) a rozvoji osobnosti.

Keďže štúdium je v akomkoľvek čase zdrojom stresu nielen pre študentov, ale aj učiteľov, ponúkame možnosť individuálnych alebo skupinových sedení zameraných na **nácvik relaxačných techník**, ktoré majú v boji so stresom, strachom a úzkosťou terapeutický účinok.

Ak ste obeťou sociálneho vylúčenia (napr. z dôvodu diskriminácie na základe pohlavia, rodu, rasy, farby pleti, národnosti, veku a inej odlišnosti) alebo iných sociálno-patologických javov (napr. látkových a nelátkových závislostí, sexuálneho obťažovania, a i.), tiež nás neváhajte kontaktovať.

Cieľom Centra sociálno-psychologickej podpory je tiež rozvoj **peer-to-peer** (rovesníckych) podporných skupín na Technickej univerzite v Košiciach. Naša práca presahuje aj hranice centra, pretože spolupracujeme s relevantnými súčasťami univerzity, ale aj mimouniverzitnými domácimi a zahraničnými partnermi v záujme poskytovania čo najkvalitnejších služieb.

Nie je zlyhaním priznať, že nás niečo trápi. Hrdinstvo prométeovských čias môže byť pre nás síce inšpiráciou, no v rytme a zhone človeka 21. storočia vidíme väčšiu perspektívu v módnom trende „v Amerike má každý svojho terapeuta“ :-)

Odvážnemu šťastie praje. Skontaktovať sa s nami môžete prostredníctvom e-mailov uvedených na webovej stránke centra, na ktorej bude postupne pribúdať relevantný obsah a aktualita: www.tuke.sk/wps/portal/tuke/celoskolske-pracoviska/centrum-socialno-psychologickej-podpory.

Autor:
PhDr. Radka Čopková, PhD.

Summary:
The new version of the Centre for Social and Psychological Support has been available since January 1, 2022 to students and employees of TUKE who have found themselves in a difficult situation.

Školenie programu „Tréneri v škole“ na TUKE

V uplynulých dňoch si na pôde našej univerzity prevzalo účastnícke certifikáty takmer 30 úspešných absolventov školenia projektu „**Tréneri v škole**“. TUKE tak prostredníctvom Oddelenia akademického športu UJSS (donedávna KTV TUKE) podporila systém telovýchovného vzdelávania detí na prvom stupni základných škôl a pomohla vyškoliť tri desiatky budúcich trénerov. V priestoroch akademického športového centra TUKE na Jedlíkovej ulici sa v priebehu 4 dní vystriedalo 15 lektorov, prednášajúcich a školiteľov. Po takmer 35 hodinách teoretického, ale najmä praktického vzdelávania nasledovalo slávnostné odovzdávanie absolventských certifikátov za prítomnosti ambasádora programu a splnomocnenca vlády SR pre mládež a šport **Karola Kučeru**. Bývalý slovenský tenisový reprezentant nám krátko zhodnotil priebeh školenia: „Po Zvolene a Bratislave, kde boli predošlé školenia programu ‚Tréneri v škole‘ realizované, sme v Košiciach na pôde TUKE našli vynikajúce zázemie a vyjadrujem veľkú spokojnosť s priebehom celého podujatia.“

Spoluzakladateľ programu „Tréneri v škole“ a zároveň jeden z hlavných lektorov **Mgr. Ján Macháček** sa vyjadril takto: „Našli sme u vás priateľské

a ozaj veľmi milé prostredie, k čomu pomohla aj skutočne výborná skladba trénerov – frekventantov. Popri svojich trénerských kvalitách ukázali i tie osobnostné a komunikačné, pričom práve tieto aspekty im môžu veľmi napomôcť vo svojej budúcej práci trénerov.“

Slovenského reprezentanta v hádzanej **Patrika Hruščáka**, súčasne už pôsobiaco ako trénera detí v HK Košice, absolventa FBERG TUKE a zároveň FŠ PU, sme oslovili s prosbou o jeho dojmy: „S podobnou filozofiou som sa stretol pri pôsobení v druhej nemeckej Bundeslige v družstve HC Elbflorenz Dresden, kde sme chodievali na základné školy do telovýchovného procesu a zaučali sme deti do tajov športu, a najmä hádzanej. Tiež sme prešli síce kratším, no podobným školením ako nás čakalo na pôde TUKE. Takže keď som sa cez svojho trénerského kolegu Erika Locha dozvedel o projekte ‚Tréneri v škole‘ a o školení na TUKE, neváhal som ani chvíľu. Tieto štyri dni boli nesmierne obohacujúce a už teraz sa teším, ako využijem získané know-how v tréningoch mojich drobcov. Celé školenie bolo realizované vo vynikajúco vybavených športových objektoch, kde sme na jednom mieste mali možnosť získať teoretické, ale najmä praktické vedomosti.“

Spokojnosť s priebehom školenia prejavil i poverený riaditeľ novovzniknutého Ústavu jazykov, spoločenských vied a akademického športu Technickej univerzity v Košiciach **PaedDr. Vladimír Harčarik**: „Oddelenie akademického športu UJSS TUKE (donedávna KTV TUKE) je už dlho naklonené projektom, kde sú stredobodom záujmu tí najmenší, a popri našich už tradičných aktivitách pre deti, akými sú Športové leto s TUKE či Športové dni detí, je školenie v rámci projektu ‚Tréneri v škole‘ na pôde našej univerzity vynikajúcou nadstavbou v oblasti telesného a športového rozvoja detí. Organizovaním takýchto školení si naša univerzita zvyšuje kredit v oblasti vzdelávania telovýchovných a športových odborníkov, čo vysoko vyzdvihol aj Karol Kučera i spoluzakladatelia tohto programu.“

Autor:
Mgr. Luboš Vojtaško, PhD.

Summary:
The Department of Academic Sports of the UJSS (Institute of Languages, Social Sciences and Academic Sports) TUKE organized the training of the project „Coaches at school“. Almost 30 graduates took over the certificates of participation.

Folkloristi na TUKE

Naši študenti sú aktívni aj v FS Hornád, ktorý sa vo folklórno-zábavnej šou Zem spieva pretancoval až do semifinále. Foto: archív FS Hornád

doc. Ing. Michal Šoltés, PhD., dlhoročný člen FS Čarnica, dekan EkF. Foto: archív FS Čarnica

„Folklórom žijem celým srdcom a súbor je pre mňa druhou rodinou.“

Študujú, tancujú, a niektorí žijú doslova dva životy – študentský a tanečný. Rozhodli sa pre to sami a dobrovoľne. Milujú pohyb, hudbu a tradičnú ľudovú kultúru. Svoj výber nelutujú, urobili by to znova a ak by sa dalo, začali by ešte skôr... Reč nie je o nikom inom ako o našich mladých folkloristoch z radov študentov Technickej univerzity v Košiciach.

„Napriek tomu, že súbor je zoskupenie ľudí, ktorí prichádzajú a odchádzajú, vznikajú tu priateľstvá na celý život.“

Ale poporiadku. Najprv prišla myšlienka osloviť niekoľkých študentov TUKE, ktorí svoj súkromný život zasvätili folklóru. Zo štyroch či piatich študentov bolo viac ako tridsať a z troch-štyroch folklórnych telies odrazu viac ako desať. Áno, presne tak, o folkloristov na TUKE ozaj nie je núdza, a bolo to tak i v minulosti. Viacerí, ktorí si už svoje v univerzitných laviciach odsedeli, doteraz pracujú na našej univerzite, no folklórny duch

majú v sebe stále. Hovoriť o folklóre v súvislosti s TUKE a neosloviť dlhoročného člena FS Čarnica, súčasného dekana Ekonomickej fakulty Michala Šoltésa, by nebol dobrý začiatok. Čo nám v krátkosti povedal o svojom folklórnom pôsobení v časoch, keď ešte študoval?

„K Čarnici ma priviedol otec ako 10-ročného. Dlhé roky som pôsobil ako tanečník najprv v detskom súbore, potom v „dospeláckom“, neskôr som pričuchol aj k choreografii, dramaturgii a pedagogike ľudového tanca i vedeniu súboru. Na toto obdobie spomínam rád a s láskou, ako inak, veď život v súbore prináša mnohé nepredvídané situácie, spomínanie na všetky by zabralo týždeň... Aj keď niektoré si pamätám len z rozprávania... Folklór je úžasný a najlepšia je na tom partia okolo neho. Myslím si, že väčšina folklórnych nadšencov nerobí folklór popri štúdiu, ale študuje popri folklóre. A to sa vcelku úspešne dá zvládnuť.“

Snažiac sa osloviť podľa možnosti všetkých, respektíve čo najviac folkloristov z radov TUKE, sme oslovili tých, ktorých

sme už mali v databáze, s prosbou o zodpovedanie niekoľkých otázok, pričom v jednej sme sa opýtali aj na ďalších, ktorých na pôde univerzity poznajú. Tak sme sa dozvedeli, že medzi študentmi sú zastúpené tradičné košické folklórne telesá ako **Železiar, Čarnica, Jahodná, Hornád, Borievka**, ale aj folklórne súbory z regiónu východného Slovenska – **Šarišan, Sabinovčan, Stropkovčan, Lykovec, Ilosvai, Magura či Bardfa**.

„Čas, kedy človek vypne a robí to, čo má rád, užíva si spoločnosť ľudí a nerieši v tej chvíli nič iné.“

Väčšina z našich mladých vyznáčov folklóru sa tancu venuje už dlhší čas, no nájdú sa i takí, ktorí sa na tanečných pódiumoch pohybujú už 15 a viac rokov. Takmer všetci z nich sa zhodujú, že tanec je pre nich možnosť, ako sa odreagovať od študijných povinností, spôsob, ako odbúrať stres najmä v skúškovom období. Mnohí ocenili i sociálny aspekt, keď spoznali množstvo nových kamarátov, spolužiakov z univerzity, ba dokonca aj svojich partnerov.

„Človek sa naučí pracovať v kolektíve a pre kolektív. Naučí sa, ako komunikovať s ľuďmi rôzneho typu.“

Nie je prekvapením, že tak ako šport, i tanec vyžaduje od človeka disciplínu a zodpovednosť nielen za seba, ale i za celý kolektív. I to oceňujú na svojom celoživotnom koníčku folkloristi z radov TUKE, pričom si možno ešte ani neuvedomujú, že si spolu s tancom berú do života i pravidelnú a systematickú prípravu na povinnosti, ktorú využijú neskôr vo svojom pracovnom živote.

„Možno by sme mohli všetci folkloristi po zlepšení pandemickej situácie podniknúť jedno vystúpenie v rámci TUKE.“

O tom, že tanec v súbore je aj vynikajúcim prostriedkom na udržiavanie a zvyšovanie telesnej kondície a zdatnosti, asi ani netreba hovoriť. Ako vravia

samotní folkloristi, pandemické obdobie ich tanečné chůtky neobmedzilo, ale len prinútilo nájsť si nové spôsoby a alternatívne riešenia, ako robiť to, čo ich v živote baví a naplňuje.

Menoslov folkloristov z radov študentov TUKE sme sa snažili zhrnúť do nasledovných riadkov:

FS Hornád – Dominika Trefová, Alexandra Ťasková (EkF), Maroš Ircha, Martin Goffa, Martin Macura (SjF), Ján Šverha (FEI), Marián Vernarec (SvF); Róbert Sabol (SjF); **FS Železiar** – Lenka Fedáková (EkF), Pavol Durec (LF), Maroš Majerník (FEI), Damián Blanár, Jozef Ďurkovič (SjF); **FS Čarnica** – Mário Klein (FEI), Peter Hric (FU), Ján Richnavský (LF); **FS Ilosvai** – Máté Szaszák, Angelika Remiášová (FU), Réka Weisrová (SvF), Andrej Tirpák (FBERG), Dominika Mitrová (EkF);

FS Šarišan – Ivana Miženková (FU), Filip Zbihlej (LF), Timotej Mariňák (FVT), Martin Rešetár (FEI); **FS Jahodná** – Ivana Mazúrová, Juraj Mazúr (SjF), Dominik Murár (FEI), Martina Hončárová (FU); **FS Bardfa** – Róbert Sabol (SjF); **FS Borievka** – Katarína Molčanová (FU); **FS Sabinovčan** – Katarína Andreánska; **FS Magura** – Zuzana Modlová (FU); **FS Lykovec** – Jozef Ďurkovič (SjF).

Autor:
Mgr. Luboš Vojtaško, PhD.

Summary:
Folklore has a rich tradition at the Technical University in Košice. Among the students, graduates, but also current employees of the university, there are many folklorists who are a part of both Košice folklore ensembles, as well as ensembles from the Eastern Slovakia region.

Mozaika folkloristov na Technickej univerzite v Košiciach

Research Grant for Young TUKE Researchers

Based on the call of the Rector of TUKE for applications of a research grant in 2022 for young researchers and full-time doctoral students at TUKE under 30. The TUKE Science and Research Commission has responsibly assessed all applications and has selected the following **seven projects** to be funded during the solution period from January 1, 2022 until December 31, 2022:

1. High-entropy Alloys for Hydrogen Storage, Principal Investigator: Ing. Dagmara Varcholová, Faculty of Materials, Metallurgy and Recycling TUKE;
2. UAV Carbon Cub – Flying Platform for Research and Development of Intelligent Avionics, Principal Investigator: Ing. Šimon Karaffa, Faculty of Aeronautics TUKE;
3. Research and Implementation of a Low-pressure Hydrogen Storage System in a three-track Vehicle, Principal Investigator: Ing. Lukáš Tóth, Faculty of Mechanical Engineering TUKE;
4. Redox Properties of Metal Nanoo-objects and the Effect of their Size on their Electrochemical Response in Simulated Biomedical Environments, Principal Investigator: Ing. Peter Slovenský, PhD., Faculty of Materials, Metallurgy and Recycling TUKE;
5. Physical Justification of the Creation of Elements of Parasitic Architecture: "What if the architecture was able to design, grow and develop itself?" Principal Investigator: Ing. Tomáš Baroš, Faculty of Civil Engineering TUKE;
6. Development of Biodegradable Zinc Alloys for Biomedical Applications, Principal Investigator: Ing. Wanda Miženková, Faculty of Mechanical Engineering TUKE;
7. AAIE – Acceleration of Artificial Intelligence at the Edge of the Network, Principal Investigator: Ing. Alexander Brecko, Faculty of Electrical Engineering and Informatics TUKE.

Author:
ÚVVaDŠ TUKE

Technical University of Košice is the Leader in Filing Patents!

The Industrial Property Office of the Slovak Republic has published statistics showing that universities currently generate up to a third of Slovak patents. Out of 221 patent applications filed in 2020, a third came from the university environment.

In the last three years, the Technical University in Košice has become the leader in filing patent applications among universities, and has been granted up to 54 patents since 2019. Thanks to all the colleagues who have contributed to this success.

More on the topic in the news of the Industrial Property Office of the Slovak Republic. Further detailed information on TUKE's industrial property rights shall be found in the Intellectual Property section of UVP TECHNICOM: www.uvptechnicom.sk/sk/sluzby/dusevne-vlastnictvo/.

Author:
Ing. Pavol Kaleja, PhD.

Bibliobox in front of the Library is Experiencing Renaissance

A sheet metal container with colourful inscriptions has been welcoming visitors to the library for several years. The return box, colloquially bibliobox, is a storage device used for returning borrowed books when the library is closed. "The use of the bibliobox has greatly increased due to the Covid-19 pandemic," says Ing. Ondrej Látka, PhD., the Library director. "Despite the fact that it can hold more than 50 books and is emptied by colleagues several times a week, we have hardly opened it recently for too many books". Nowadays, similar boxes have become a part of perhaps each Slovak library. It can be used not only to return loans, but also to donate unnecessary books and scripts to the library.

Author:
Mgr. Matej Hudáček

Dean of TUKE Nominated for the Slovak Award of 2022

Doc. Ing. Iveta Vasková, PhD., is the only woman in the position of the Dean at TUKE. What is more, the Faculty is developing and progressing under her leadership. Her main values include expertise, connection with practice and a partnership approach towards staff and students.

The Dean of the TUKE Faculty of Materials, Metallurgy and Recycling has been nominated by an expert commission among the laureates of the prestigious survey The Slovak of 2022 (Slovenka roka 2022), in the Education category. This year, for the fourteenth time, this award shall be granted to exceptional Slovak women based on a vote that takes place on the web page: www.slovenkaroka.sk/hlasovanie/.

The Slovak of the Year award in individual categories shall be announced on June 3, 2022 broadcast live by RTVS One.

Good luck!

Author:
FMMR TUKE

TUKE Student Granted the Saint Gorazd Award

Samuel Andrejčík, a student of the Technical University in Košice, was granted the St. Gorazd Award by the Minister of Education, Science, Research and Sports of the Slovak Republic on the occasion of the International Student Day. The nomination was justified by the fact that Ing. Samuel Andrejčík, a third-level student at the TUKE Faculty of Electrical Engineering and Informatics, represented Slovakia in Boccia in the BC4 class at the Tokyo Paralympic Games in 2021. Samuel Andrejčík won two gold medals in the Individual BC4 class and the Pairs BC4 class at the Tokyo 2020 Paralympics. In total, he is the holder of four Paralympic medals, including three gold and one silver medal (Tokyo 2020 – two gold medals, Rio 2016 – one gold and one silver medal).

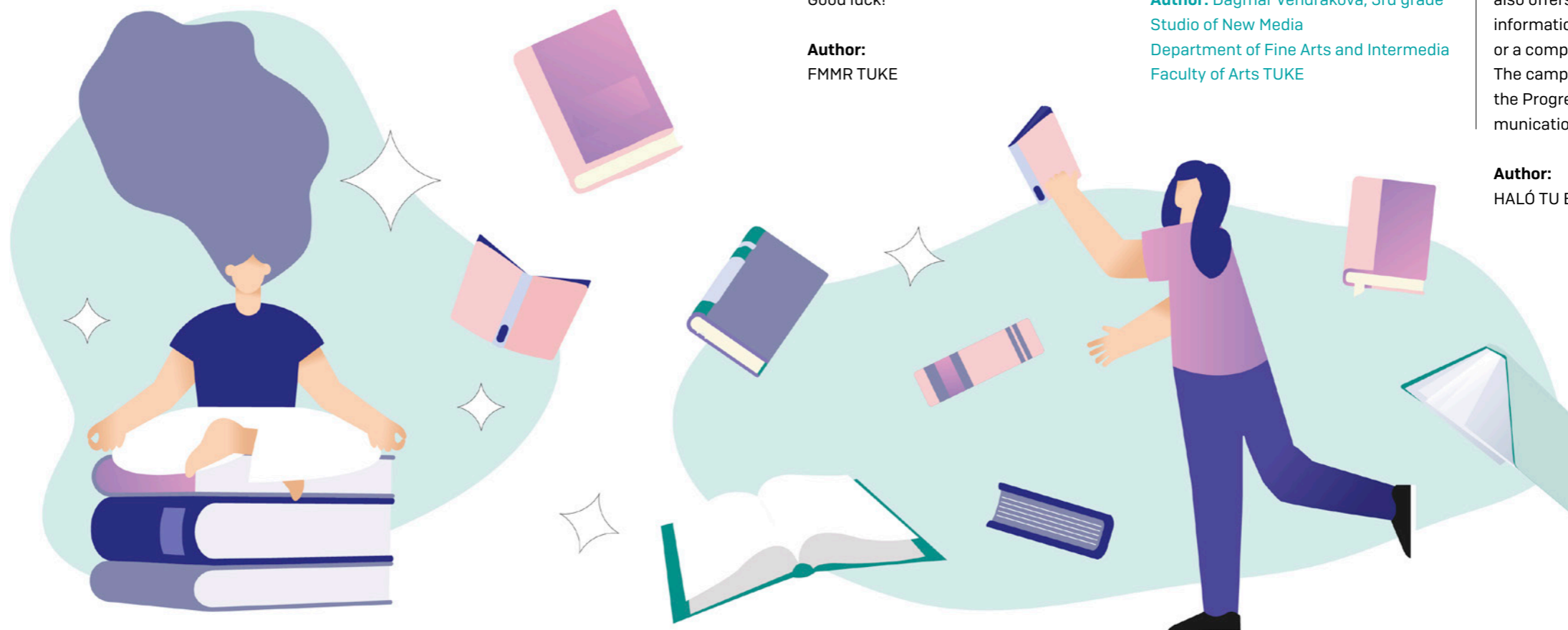
Author:
Ing. Daniela Tomášová

Illustration: "The World of Literature II"
Author: Dagmar Vendráková, 3rd grade
Studio of New Media
Department of Fine Arts and Intermedia
Faculty of Arts TUKE

The Universe of TUKE is Waiting to be Discovered

The Technical University in Košice, the second year in a row, is breaking down stereotypical communication with young people and is opening up to them in a modern and playful way, this time in an attractive space metaphor. The latest **Discover TUKE Universe** challenge is a so-called variation and free continuation of the last year's **Discover TUKE in a Minute** campaign, which has reached more than 1,200,000 views, clicks or reactions. In 2021, for the first time, the University decided to take an innovative communication approach with the public and those interested in studying and to adjust its content, form and language to its target group to a maximum extent. The aim of the current campaign is to again address young people considering studying at the University in their own language, furthermore, to present the opportunity to study at the Technical University of Košice in an interactive way via the www.objavTUKE.sk domain. In addition to relevant information about studying at the University, the domain also offers an overview of important information about the city of Košice or a competition for valuable prizes. The campaign was again prepared by the Progress Promotion Košice communication and marketing agency.

Author:
HALÓ TU Editors

Piataci, budúci inžinieri!

V najbližších rokoch pokrok v oblasti umelej inteligencie či robotiky dost zásadným spôsobom ovplyvní **dopyt po profesiách**, ktoré si nevyhnutne **nevyžadujú kontakt človeka s človekom**, alebo tých, ktoré sa dajú **automatizovať**.

Ako reakcia na tento fenomén vzniklo partnerstvo **Ústavu automatizácie, mechatroniky, robotiky a výrobnjej techniky (ÚAMRaVT)** patriaceho pod Strojnícku fakultu Technickej univerzity v Košiciach a spoločnosti **Process Automation Solutions, s. r. o.**, ktoré pripravilo v rámci svojej spolupráce vzdelávací program: „*Robotické a PLC systémy*“. Firma Process Automation Solutions, s. r. o., je významným celosvetovým dodávateľom riešení v oblasti priemyselnej automatizácie a výrobných informačných systémov.

Cieľom tohto programu je pripraviť absolventov VŠ [strojárkeho a elektrotechnického zamerania] prostredníctvom **neformálneho vzdelávania** a následne na základe dosiahnutých výsledkov a celkového posúdenia uchádzačov pre potreby firmy ich **zamestnať v nadnárodnej spoločnosti PA Solutions, s. r. o.**, v oblasti automobilového priemyslu. Od budúcich zamestnancov sa očakáva časová flexibilita a ochota cestovať. Pri prácach, ktoré budú vykonávané na projektoch v zahraničí, budú potrebné znalosti PLC programovacích systémov, komunikačných protokolov a robotov, znalosti technických a bezpečnostných štandardov, ako aj schopnosť práce s projektovou dokumentáciou.

Teoretická a praktická príprava vzdelávacieho programu bude pozostávať

z piatich modulov: **Inštrumentácia a základné prvky, Komunikácia, Základy PLC a HMI, Robotika a projektové riešenie, Jazyková príprava z nemeckého jazyka.**

Všetci, ktorých tento článok oslovil a už dnes sa zamýšľate nad tým, čo po skončení školy, neváhajte a kontaktujte pracovníka (ÚAMRaVT) prostredníctvom emailovej adresy: jan.semjon@tuke.sk.

Autor:
doc. Ing. Ján Semjon, PhD.

Summary:
Department of Automation, Mechatronics, Robotics and Production Engineering of the Faculty of Mechanical Engineering TUKE with the PA Solutions, s. r. o, have created a unique educational programme in the field of automotive industry.

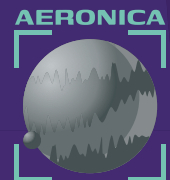
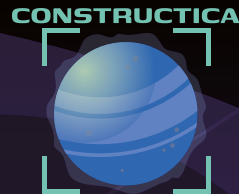

Miesto pre stratené či nájdené predmety.

Straty a nálezy sú jednou z aktivít iCUBE. Pomáhame nájsť stratené predmety a odovzdávame ich pôvodným majiteľom. Predmety, ktoré si nikto nevyzdvihne, posúvame na aukciu.

- Oblečenie
- Ruksaky a tašky
- Elektronika
- Okuliare
- Obuv
- Osobné doklady
- Kľúče
- Peňaženky
- Hodinky a šperky
- Knihy
- Zvieratá
- Iné

OBJAV TUKE VESMIR

#OBJAVTUKE
OBJAVTUKE.SK